

ELFIZETÉS
HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Három hónapra 8 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 26 korona.
 Három hónapra 8 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 Első sorban poltisor egy sor 20 fillér.
 Minden következőnél 16 fillér.
 Délyegdíj külön 80 fillér.
 Nyilatkozó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény
 Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, április 1.

Mai számunk több közleményei:

- Veséresnikk: Egy pohárköszöntő.
- Sok a szegény ember.
- A telhetetlen Anglia.
- 25 esztendő.
- A transzváli háború.
- Az aradi vízvezeték.
- Elfogott pénzhamisítónő.
- A rebellis rabbi és a pozsonyi diákok.
- A meggyilkolt ügyvéd.
- Aczél Béla báró temetése.
- Országjáró szélhámos Aradon.
- A nagybeteg jószágkormányzó.
- Nagy vasúti baleset.
- Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf.
- Tárcsa: A medve. Irta: Rózsa Miklós.
- Regény-Csarnok: Egy titkos rendőr kalandjai. Irta: Conan Doyle.

Egy pohárköszöntő.

Arad, márczius 31.

„Kiepiteni a magyar államot, egy liberális politikának erejével, törekvéseivel, irányzatával, alkotásával, intézményeivel és mindennek fölött azal az éltető elemével, mely nélkül Magyarországon eredményes politika nem képzelhető“

Ezek előtt Kálmán miniszterelnök szavai, melyeket a belvárosi kör-bankettjén tartott pohárköszöntőjében Deák Ferencz, politikájának sarkpontjaként kiemelt, és ezt a politikai irányt jelölte meg az ő politikájának alaptételül is.

Jól esett ezen kijelentést olvasnunk, jólesett a kormányelnök határozott kijelentéseiből újra megállapítva tudnunk azt a tant, mely szerint a magyar államot csakis liberális politikával lehet kiepiteni, s hogy a liberális elem nélkül Magyarországon eredményes politika nem képzelhető.

Ezen kijelentésnek több suly tulajdonítandó, mint a mennyit egy egyszerű pohárköszöntőnek máskülönbön tulajdonítanunk lehetne.

Határozott kinyilatkoztatása ez annak, hogy azok a remények, melyeket bizonyos oldalról az ország kormányzásában beállott változáshoz fűztek, nem fognak beteljesedni, kinyilatkoztatása ez annak, hogy habár a kormányhatalom kezelésének módjában változás állott is be, egy tekintetben változatlan a politika iránya: abban a tekintetben, hogy a magyar nemzeti állam kiepitése csak liberális alapon képzelhető.

Értsük meg a dolgot jól. Megfigyelve az utolsó év politikai életének szimptomáit, bizonyos irányban, bizonyos körökben, oly irányban és oly körökben, melyeket jó időre letettnek tartott a magyar politikai közvélemény, a fészkelődés egy nemét lehet megállapítani.

Az országgyűlés végét járja. Akár még ezidén, akár a jövő év folyamán lesznek a választások, sok helyt elérkezettnek látják az időt a talaj előkészítésére. Itt

is, ott is hallani, hogy a néppárt mozog, lépéseket tesz, jelölteket keres, egyszóval agitálásával idejekorán lát hozzá a térfoglaláshoz. Az aknamunka megindult, s azok a körök, melyeknek éltető eleme a sötétség, s melyek a magyar politikát akár Bécsen keresztül, akár a Vaterland hasábjainak igénybevételével akarják megnyerni az obskurantizmusnak, a reakciónak, a felekezeti uralmának, kezdenek mozogni. A nemzetiségek is fel-felütik fejüket, aspirációiknak itt-ott flagrantsabb módon kifejezést adnak. Egy szóval mindazon elemek, mely a szó nemes értelmében vett magyar nemzeti államnak, a szabad szellemnek, s közszabadságnak ellenségei, a maguk előnyére vélik kizsákmányolhatni azt az irányt, mely most rendszerré vált, s mely, hogy ugy mondjuk, keztyüs kézzel kíván minden politikai kérdést megoldani.

Hát erről a politikáról lehet vitatkozni. Lehet, hogy eszélyes és helyénvaló, lehet annak az ellenkezőjét is vitatni. De bármiként álljon is a dolog, a kormányelnök pohárköszöntőjének idézett passzusa, nagy megnyugvásul szolgál azoknak, és ezek táborában van az ország túlyomó többsége, kik a liberális politikáon látják Magyarországot üdvét, jövőjét.

Ez a beszéd, ez a kijelentés érthetően kiáltja oda azoknak kik Magyarországon a reakció hajnalának pirulását várják és reménylik, hogy lehetnek a magyar kormányhatalom kezelésére nézve különböző irányzatok, az egyik irányt azt az

TÁRCZA.

A medve.

Irta: Rózsa Miklós.

Csoma Pista is a művészet cigányai közül való volt, de a szelidebb fajtából. Nem élt ugyanis amolyan korcsmai és kávéházi nomádéletet, mint a többi fiatalok, hanem meghuzta magát a barlangjában s ott költötte a rhapszodikus drámai költeményeket, melyekért a hozzá hasonló, apró bolygók lángelmének, a kiadók pedig kötözni való bolondnak nevezték.

Ami kis pénzért aktuális versezetek és novella-fordításokért összeszedett, azt mind az odujának felcizcomázására költötte. Valójában nem is cizcoma volt az, hanem mindenféle lim-lom, amitől olyan szint kapott a szobája, mint valami zsidókereskedés. Ócska szövegek, repedt fazekak és hasonló cserepek, egy középkori misemondó-ruha, a mit valahonnan Nürnbergből hozott, értékes, de rongyos metszetek, egy százéves biblia, valami rikitóra pingált tulipános láda, rozsdamarta fringiák s az isten tudja miféle eredetű régiségek, meg kurjózumok hevertek ott. Minden volt abban a legényszobában, csak rend, meg stylus nem, hanem azért Csoma Pista igen jól érezte magát benne. Néha hétszámra sem mozdult ki belőle. Azért is nevezték „medvének“ az ugynevezett irodalmi kávéházakban.

Egy szép napon azonban nagy meglepe-

tésre ébredtek barátai: a „medve“ úgy kibujt az odujából, hogy vissza se tért oda többé. — Megnősült.

Senki sem tudta: hogyan történt; Csoma annak előtte sohasem beszélt házasságról, sőt hátborzongatóan fagyos mosolylyal fogadott minden eljegyzési hírt és nem is tudott róla senki, hogy valamilyen visszonya lett volna valaha. Es ami legkülönösebb volt a dologban: ugynevezett „jó házból való“ leányt vett feleségül, nem a Csutora-korcsma pinczér-leányát, akivel néha-napján szóba állt lélek-analytikus tanulmány okából, sem pedig a Lant-kávéház kassziros-kisasszonyát, akit pedig eszményi magasságban képzelt maga fölött. Sőt mi több, násszutra is ment a feleségével, még pedig nem a banális Italiába, hanem Hollandiába, hova mindig sóvárogva — de remény nélkül — epedt, mint maga mondta: szüz hangulatokért.

A fiuk egy darabig nem hitték, két napig csudáltak a szenzációt, de aztán, mint a többi szenzációit elfeledték.

— A medve megbolondult! — mondták és egyszerűen napirendre tértek felette.

Egy zimankós téli este azonban Csoma Pista váratlanul csak megjelent a „Csutora“ legényasztalánál, a fülére huzott sapkával s erősen tavaszias felleghajtóval, melyről beléptekor nagy cseppekben harmatozott a hó. Oriási riadalom támadt:

— Halló, a medve! Nos megjöttél, boldog fil szter? Nini, egy férj a „Csutora“-ban! — hangzott össze-vissza s szinte úgy adogatták

kézről-kézre, hogy megbámulják, mint valami oxotikus fenevadat.

Csoma Pista hagyta őket kiabálni, belerázta a havat az asztalon párolgó töltött káposztába, (a „nemzetiek“ asztaltársasága volt, az étlapon is csak „nemzeti“ étel járt!) ledobta a felleghajtóját és kérte az étlapot. A fiatalok ezt se hagyták szó nélkül:

- Itt vacsorázol? Hát a feleséged?
- Hagyjatok békén! Nincs!
- Nincs? Bolond vagy? Hát nem házasodtál meg?
- De igen.
- Nos?
- Még sincs.
- Elváltatok?
- Nem.
- Hát?
- Eljöttem!
- Ugyan ne „Norázz“ már! Beszélj, vagy

hallgass, de ne adj be nekünk ibseni rébuszokat!

A medve begubózta magát a karosszékbe, amit tiszteletteljesen bocsátott rendelkezésére egy napilapocska volontairje s miután kéjesen huzott egyet a habozó müncheni sörből, beszélni kezdett.

— Ha ti most azt hiszitek, hogy valami érdekes novella-témát fogtok hallani tőlem, szenvedélyes jelenetekkel tarkázva és csattanós ponttal kiheggyezve, alaposan csalódtok. Nem történt köztünk semmi.

És mintha magát is meg akarta volna

elvet vallja, hogy suaditer in modo, fortiter in re, a másik viszont azt, hogy fortiter in modo, és fortiter in re, de egy tekintetben meg van az egyetértés, hogy Magyarország a liberalizmussal él és bukik. Meg van az egyetértés arra nézve, hogy ha akadna, támadna egy töredék, egy osztály, mely hazánkat bele akarná vinni a maradiság, a felekezeti fertőjébe, ott lesz a hazának minden számottevő eleme, mely gátat fog vetni e törekvéseknek és odakiáltja hogy: hands off!

Deák Ferencz kerületében, Deák Ferencz szellemében tette meg Széll Kálmán e nyilatkozatát, dicsőítve azt a szellemet, mely magyar és liberális, azt a szellemet, mely évezredek tradíciója a magyar politikának.

Ez a nyilatkozat, szűk társas körben volt ugyan elmondva, mégis országos jelentőségűvé vált. Tartalmánál fogva fontos és mélyreható nyilatkozat ez, mert visszaadta bizalmukat a kételkedőknek, s elvette reményét azoknak, a kik abban bíztak, hogy Széll Kálmánból lassanként Magyarország Taaffe grófja fogja magát kinőni, ki a tranzakciók politikájával Magyarországot a feudalizmus és klerikalizmus karjaiba fogja sodorni.

Nyugodtak vagyunk e tekintetben teljesen. Magyarországon még nem következett el a sötétség kora, s talán nem is fog bekövetkezni soha.

Egy ezeréves multnak tanulságai, a közmultból pedig a haza bölcsének tradíciói fogják a magyar politikát ottól a csapástól megóvni.

Széll Kálmán pedig e tradíciók hivatás szerinti letéteményese. Az ő politikája nem lehet más, mint a hogy ő legtalálébban a magyar politika szükségességét jellemezte: csak liberális és magyar.

Sok a szegény ember.

Arad, márczius 31.

Akármerre tekintünk, mindenfelől panaszt hallunk. Nemcsak a munkás, a napszámos nép, hanem a kaputos társadalmi osztályok legnagyobb része is kenyérért kiált.

Ott állunk már, hogy ez az ország a mai megélhetési viszonyaival, az ő keresetével bele fog menni, sőt már bele is ment a proletárságba. Hangosak a tisztviselők, az orvosok s az ügyvédi kar panaszai nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is, a kamarák közgyűlésein mindenütt azt halljuk, hogy az országban kezd megalakulni az ügyvédi proletáriátus.

Hogy az ügyvédek maguk és az igazságügyi kormányzat erre hivatott tényezői miként segítsenek az ügyvédség konstatált bajain s minő eszközökkel akadályozzák meg az ügyvédi proletáriátus továbbfejlődését, azt egészen rájuk bizzuk. Minket csak maga a tény, mint társadalmi jelenség érdekel, mert az mélyen összefügg más egyéb társadalmi viszonyokkal s általán pedig gazdasági életünkkel. Nemcsak ügyvédi proletáriátus, de általában egy értelmi proletáriátus van keletkezében. Közelebről egy statisztika jelent meg, amely kimutatja, hogy a főváros gimnáziumaiban az utolsó tizenöt év alatt a tanulók száma megkétszereződött, noha évenként a sajtó és az illetékes tényezők unostig tanácsolták a szülőknek, hogy gyermekeiket lehetőleg neveljék kenyérkereső, produktív pályákra.

Megérdemelné, hogy az értelmi proletáriátus keletkezésének okaival, elterjedésével s orvoslásának eszközeivel valaki nálunk is oly behatóan és részletesen foglalkozzék, mint tette Franciaországban Berenger képviselő. Meg vagyunk győződve, hogy a baj keletkezésének okát és feltételeit a megváltozott gazdasági életben találná meg. Ezt látszik bizonyítani mindenképp az is, hogy az értelmi proletáriátus tünetei legelőször a fővárosban, a minden fajta proletáriátus hazájában és szülőföldjén jelentkeztek.

A főváros népessége az utóbbi két évtized alatt rohamosan nőtt. E növekedésnek azonban nem a természetes szaporodás, hanem a vidéki

népesség beözönlése volt az oka. Amint a vidék gazdasági helyzete súlyosabbá lett, akként növekedett egyre a vidéki munkakeresők fővárosba való özönlése is. Először a kenyerét megkeresni nem tudó paraszt ment a fővárosba, hogy földmivelőből iparosnapszámosná lévén, a létért való küzdelmet tovább folytathassa. Majd a földbirtokának műveléséből élő értelmiség tagjai igyekeztek, ha talán még nem is saját személyükben, de gyermekeiket hivatalnoki pályára neveltetve, a fővárosban keresni türethetőbb, sőt kényelmesebb megélhetést.

A gazdasági politika igyekezett közponját, a fővárost a kereskedelem, az ipar minden intézményével ellátva, legalább külsőségeiben a gazdagság és a jólét színhelyévé tenni. A hatalmas körutakkal, a négyemeletes palotákkal párhuzamos volt a nagyszabású kereskedelmi és ipari vállalatok keletkezése is. A főváros a fejlődés, a jólét és a gazdagság képe volt külsőleg.

Arról, hogy e fejlődés nem nyugszik szilárd és megbízható alapokon, senki sem világosította fel a vidéket, de meg hasztalan is lett volna, mert a vidéki értelmiség a maga súlyos bajait saját tapasztalásából tudva, a gazdasági irányzatok metropolisában, Budapesten hitte feltalálhatni nemcsak a létért való küzdelem erősebb és biztosabb, de egyúttal a meggazdagodás eszközeit is. Különösen az olyan értelmi kereseteket árasztotta el, amelyekre a gyors meggazdagodás példái csábítóan hívogatták. Ilyenek az orvosi és ügyvédi pályák. Tényleg e két pályán is jelentkezett megdöbbentő alakban az értelmi proletáriátus. A főváros mellett van orvosokkal és ügyvédekkel, kik a megélhetésért nemcsak keserves, de néha még az állásuk megkötésére isztétség feltételeit sem véve tekintetbe, kénytelenek küzdeni.

Rousseau a tizenharmadik század társadalmának minden baját a természetorvos való visszatéréssel akarta orvosoltatni. Bizonyos tekintetben Rousseau ez a recipéje a mai társadalmi betegségek — s így az értelmi proletáriátus — orvoslásához is alkalmazható. Ha a földbirtok baját orvosoltatnák, nemcsak a vá-

győzni, hogy csakugyan nem történt semmi se, konokul ismételtette:

— Nem! Semmi!

Aztán elhallgatott. Egyszerre aztán felkapta a fejét:

— Vagy ugy! Hiszen ti még a házasságom történetét sem ismeritek? Lássátok! Ez már sokkal regényesebb. Hiába nosolyogtok olyan kételkedően, még mindig történnek regények az életben... Valami kis bakfis-leány olvasta a verseimet az „Új Magyarország“-ban s mint a bakfis-leányoknál történni szokott, ismerni kívánta a „költőt.“ Levelet irt, melyben találgatást kért. Hát persze, hogy kerestem az alkalmat a vele való találkozásra. Kis ember vagyok, velem még nem esett meg ilyesmi. Aztán milyen romantikus kis leány volt, még akkor sem ábrándult ki, mikor megismert. Minek kerülgessem? Oly konokul szerette bennem a költőt, hogy ráadásul elfogadta bennem az embert is. A szülei — jómódu háztulajdonosok — természetesen habani se akartak rólam, de a leány zárdával és buskomorsággal fenyegetőzött és egyetlen leány szájából az ilyesmi veszedelmes. — Mit tehettek? Hozzám adták. Adtak pénzt, hogy menjünk nászutra (még abba is belementek, hogy elkerüljük Olaszországot), aztán, ha megjövünk, majd bedugnak valami hivatalba. Így gondolták. De arra már nem került a sor.

Megint elhallgatott s csak arra riadt föl, mikor a vacsoráját hozták. Nem nyult hozzá.

Eleinte egészen jól ment minden. Új impressziók minden lépten nyomon s valaki, a ki az embert meghallgatja. Hiszen ha nem lett volna mellettem a feleségem, szerződtettem volna mellém valakit, a kinek beszélhessek. Ordögöt ér az írás ilyenkor, az csak a publi-

kumnak való; ha az ember érez, kell valaki, a kibe az érzését beleönthesse. Hát szinte jól esett, hogy ott volt az asszony. Aztán meg, mit tagadjam, jól esett annak a fiatal, tiszta leánynak a szerelme. Hiába fiúk, no; mégis csak más az, mint azok a rongyok, a miket mi úgy szedünk föl az utszéleken. A változás sem tünt úgy fel eleinte, hogy mindig van valaki mellettem: egy idegen! A régi kis szobám: itt hagytam, odakünn mindig hotel és hotel, mindennap más, a sok változás között hát elcsuszik ez is. Ugy képzeltem, hogy ez is az utazáshoz tartozik.

Hanem mikor megjöttünk. A legénykori kis szobám berendezését természetesen átvitettem az új lakásunkba.

— Azt a zsbáros boltot? — kiáltott valaki közbe az alsóházból.

— Azt. Mindegy. Nekem mindenem volt addig. Átvitettem — mondom — és igazán végtelenül boldog voltam, mikor először beletemetkezhettem a barlangomba. Azaz, hogy boldog lettem volna! De nem temetkezhettem. Ott volt a feleségem.

Eleinte különösnek tetszett a dolog, hogy egy asszony legyen a szobámban? Az én medve-odumban! Nevettem rajta: pikánsnak találtam. Hiszen ez egészen csinos mulatság. Nem dolgoztam, hanem játszottam a feleségemmel. Gyerek volt, örült neki. De végre is örökké ez csak nem tarthatott így?

Néha elindultam, hogy csavargok egy kicsit a külvárosokban. Tudjátok, ez már az én bogaram. Vidáman, fűtörészve tértem haza ilyenkor, néha még megvettem a vacsorai sonkám is és képzelték, mikor belépek a szobámba, ott várt a feleségem. Hát persze! Ez csak természetes, de engem borzasztóan idege-

sített. Megint itt van ez az asszony. Mit csináljak vele? Majd beleörültem a szörnyű gondba: mit csináljak ezzel az asszonnyal?

Azt gondoltam, hogy beleuszitom a látogatásokba; menjen, keresse fel a barátait, csak hogy ne legyen mindig ideháza. Elment. Ilyenkor szinte kéjelegtem a magányosságban, egész lelkemmel átadtam magam a gyönyörűségnek. Egyedül lenni, magamban lenni, egészen egyedül, azokkal az alakokkal, a kiket az én képzeletem teremtett. De észre sem vettem, már megint odahaza volt. Nem bántam volna, csak tudtam volna, hogy mit csináljak vele?

Ne vihogjatok olyan izléstelenül! En is tudom, a mit tudok. Hogyne! Nagyon kellemes az, mikor az embert egy olyan fiatal, úde asszonyi test melegíti át és az ajkát kínálja forró csókkal — de nappal? Egy egész hosszú buszonnégy órán át? És minden nap!

Egyszer megint a külvárosokban voltam s még alkonyat előtt hazaverttem. A kis lakásunk valóságos női kaszinóvá változott, mig odajártam; körül ülték az asztalt és ozsonnáztak. Ez is nagyon természetes, hogy az asszonyok visszaadják a látogatást, de én azért mégis futva menekültem el hazulról. Ennyi asszony! En még azzal az egygyel sem tudom, hogy mit csináljak!

Azt is próbáltam, hogy megkérem a feleségemet: foglalatoskodjék odakünn a másik szobában, amig dolgozom. Azt hittem, ez hiányzik. Elvégre, amig dolgozom, egyedül vagyok, mint régen, az én kis barlangomban s ez nekem elég. De nem birtam dolgozni. Egyre az a gondolat győzött, hogy végre is csak ki kell bujnom onnan, egyszer csak át kell jönni a másik szobába s akkor mit csináljak? Mit csináljak azzal az asszonnyal? Csak ne volna

osokba özönlő nép tér vissza az ekeszarvához, de az értelmiség sem fogja többé nehézségei miatt kerülni a mezőgazdasági életfoglalkozást. Aki ma, mint kis- és középbirtokos nem tud megélni és kénytelen megkoczkáztatni, hogy az értelmi proletárság árán jusson valami kis hivatalhoz, vagy némi jövedelmet biztosító értelmi keresethez, az örömet megmarad kisbirtokosnak, értelmes gazdának, mert érezni fogja hogy nemcsak életmódja van biztosítva, de egyéni önállósága és függetlensége is.

TAVIRATOK.

Elhunyt egyetemi tanár.

Bécs, márczius 31. (Saját tud. táv.) Gruber József dr. egyetemi tanár az éjjel meghalt.

A spanyol szeszadó-törvény.

Madrid, márczius 31. (Saját tud. táv.) A pénzügyminiszter visszavonta a szeszadó-javaslatot, mert a kamara kisebbségével való megegyezés akadályokba ütközött.

A Delagoa-ügy.

Lisszabon, márcz. 31. (Saj. tud. táv.) Beiao külügyminiszter fölolvasta a kamrában azt a berni táviratot, a mely a kormányval közli a delagoai vasut ügyében hozott választott bírósági ítéletet és kijelentette, hogy a kormány azt a kártérítési összeget, a melynek megfizetésére ítélték, rövid idő alatt belső, vagy külső kölcsön fölvétele nélkül fogja megfizetni.

Török dolgok.

Konstantinápoly, márcz. 31. (Saj. tud. táv.) Ideérkezett jelentés szerint Dibrében is nagy a nyugtalanság. A bazár zárva van. Résztvevők még nem érkeztek.

Ormanian örmény patriarka és Artin basa, az örmény nemzeti tanács elnöke levelet kaptak a Hincsa-bizottságtól, a

mindig mellettem, hogy azalatt kitalálhatnék valamit!

Kezdtém elzúlleni. Egyik éjszaka nem mentem haza. De reggel még jobban oda volt a feleségem: le sem feküdt, úgy várt felöltözötten reggelig. Most már szégyeltem is magamat, de még ennek is örültem. Bocsánatot kértem tőle, ő megbocsátott, lefektetett — ezzel is emult egy fél nap. De a másik fele! Mégis kimaradtam másnap megint, csak hogy legalább a fél napok muljanak. — Így megy ez már hetek óta. Most már három nap óta nem voltam otthon . . .

Leverte a fejét a mellére, mint valami kiveret bika és hosszan elbámult maga elé. A nemzetiek elhallgattak: ilyesmire — úgy látszik — nem találtak példát a nemzeti irodalom-történetben. Csak a fiatal volontair, aki az imént tiszteletteljesen átengedte a helyet s aki a „regény vége“ iránt érdeklődött, koczkáztatta meg szerényen:

— És mit fog most csinálni Csoma ur?

A medve felpattant:

— Mit fogok csinálni? Hát várok még vagy három napig, aztán hazamegyek. Addigra tán nem lesz otthon az asszony.

Most már nem is a társaságnak beszélt, csak úgy magában mormogott:

— Ha még legalább piktor volnék! Beállítanám modellnek, festenék róla Madonnát, Tavaszt vagy ilyesmit, vagy csak akt-studiókat is csinálnék róla. De így? . . .

— És ha meggondolom, hogy az az asszony egész életemen át ott lett volna a lakásomban! . . . Mit csináltam volna vele? . . . Tíz évig . . . husz évig . . . harmincz évig! Rettenetes! Csak azt szeretném tudni: mit csinálnak mások?

mely halállal fenyegeti őket, ha megmaradnak állásukban és tovább is a nemzet kárára működnek.

A telhetetlen Anglia.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 31.

Még javában folyik Délafrikában az angol vér, nagyon kétes még, be fogják-e kebelezhetni a királyné zászlója alá Transzvált és Oránst: és a brittekből már is újabb kapzsiság tör ki. Az angol alsóház mai ülésén megtámadták a korinányt, hogy Kinával szemben nem lép fel elég erélyesen és hogy befolyása a többi hatalmassághoz képest Ázsiában alaposan megcsökkent. Volt olyan szónok, a ki nyíltan megmondta azt is, hogy Anglia prestigeje az utóbbi időben hanyatlani kezd.

Az alsóház mai ülésén a polgári igazgatás költségeinek tárgyalása során Walton József, a kínai britt érdekek mostani helyzetéről beszélt, panaszkodva a kormány tétlensége és Anglia prestigejének hanyatlása miatt. Ha az angol kormány meg akarja védeni az említett érdekeket, mondotta egyebek között a szónok, akkor erélyesebb és tetterősebb politikát kell kezdnie. Az alkalom nagyon kedvező volt arra, hogy a hatalmasságok egyesüljenek Kína közigazgatásának reformja végett. Ha Nagy-Britannia, Németország, Amerika és Japán együttesen jártak volna el, Oroszország és Franciaország sem állhatott volna félre.

Balcarres lord egyetért az előtte szólóval abban, hogy Anglia befolyása Kinában gyöngébb Oroszország befolyásánál és annak a reménynek ad kifejezést, hogy a kormány maga fogja meghatározni a határait annak a befolyásnak, amelyet biztosítani akar magának. Vej-Haj-Vej nagy veszedelembé sodorja Angliát és most minden tekintetben teljesen értéktelen.

Brodrick parlamenti államtitkár tagadja, hogy a kormány a koncessziók kérdésében a múlt évben engedett volna. Nem lehet ebben a kérdésben Kinát többre szorítani és nem is minden esetben, amikor angol állampolgárok bányakoncessziókat óhajtanak. A kínai belső vizeken való hajózás kérdésében a kikötői illetékek különböző volta miatt bajos alkalmas zálogot találni. Macdonald britt követ azonban erélyesen sürgette ennek az illetéknek az egyszerűsítését és ha tovább is nyomást gyakorolnak a kínai kormányra, kedvező eredményre van kilátás.

Egyetlen egy esetben sem kényszerítették Angliát az utóbbi években, hogy követeléseitől elálljon. Angliának sem kereskedelme, sem prestigeje nem vallott kárt. A kormány tovább is ragaszkodni fog eddigi elveihez, vagyis nem fog újabb birtokszerzésre törekedni, hanem arra fogja irányítani figyelmét, hogy Kína vízi utjai nyitva maradjanak, hogy az angol engedélyeknek kedvező alkalmat szerezzen a forgalom megnyitására és hogy megszerezze a többi hatalmaknál a nyílt ajtó politikájának elismerését. A kormány szívesen egyesülne a többi hatalmassággal a végre, hogy törvényes nyomást gyakoroljanak Kinára azoknak a józan könynyebbségeknek az elérésére, a melyeknek megadását Kína érdeke és előmozdítását Anglia érdeke kívánja.

Grey azt hiszi, hogy Anglia befolyása a többi hatalmasság, különösen Oroszország befolyásához képest csökkent. Azután megelégedéssel veszi tudomásul az Egyesült-Államok részéről tett előterjesztést és azt a kedvező fogadtatást, amelyben az Egyesült-Államok körlevele a hatalmasságoknál részesült.

Ezzel ez a tárgy szerencsésen elintéződött.

25 esztendő.

Arad, márczius 31.

Tisza Kálmán, a magyar politikai világ legkiválóbbjainak egyike, a Magyar Szalon szerkesztőjének felkérése folytán e folyóirat holnap megjelenő áprilisi füzetébe cikket irt Huszonöt év a politikában címmel. A nagyérdékü, hogy úgy mondjuk, szenzációs cikket alkalmunk van a Magyar Szalon holnapi füzetével egy idejüleg közölni. Tisza Kálmán cikke szó szerint így hangzik:

Felszóllítottam, hogy most, midőn a szabadelvű párt huszonöt év óta áll fenn: irjak erre vonatkozólag valamit.

Nem akartam ezt megtagadni, pedig érzem, hogy ezen pártról és huszonöt év alatti működéséről írni ma mindenkinek nehéz, de talán legnehezebb annak, kinek a képviselőházban tartott beszéde adta a döntő lökést arra, hogy a szabadelvű párt az akkori két párt nagyrésznének összeolvadása által megalakuljon.

Azt gondolom, nem igen tagadhatja senki, hogy ez akkor a hazánk igen nehéz helyzetének nyomása alatt kifejlett, országszerte érzett óhajtságnak felelt meg. Hiszen bizonyítja ezt az, hogy az 1875-ik évi választások a szabadelvű párt tagjait óriási többségben küldték a képviselőházba, a nélkül, hogy erőszakoskodás, hatalommal való visszaélés, vagy bárminő eljárás miatt — talán egy-két kivétellel — még csak vádak is emeltettek volna.

A kivált 1878-tól kezdve folytonosan megújuló kísérletekről, melyek a pártok egyesítése céljából történtek, nézetem szerint ma még idő előtt lenne szólni. Bizonyára többen tettek — részben legalább közvetlenül akkor — följegyzéseket ezekről. És ha majd ezek köztudomásra lesznek hozhatók, fognak az előzmények tisztán állani mindenki előtt.

Ezekről ennél fogva nem is szólok.

A fuzió megtörténte után eleinte a parlamentarizmus igaz barátait biztatta az a remény, hogy a szabadelvű párttal szemben alakulni fog egy alkotmányos-konzervatív-párt, s ekként lehetővé válik a fennálló törvény alapján álló két párt váltakozása az ország kormányán.

Meg is indult ez a konzervatív, de egyáltalán nem reakzionárius, s mindenki által becsült báró Sennyey Pál vezérlete alatt kivált egy ilyen párt; de az 1875-iki választás után igen kevesen jöttek a képviselőházba.

Ezen alakulás igen hamar szétfoslott, s báró Sennyey maga is rövid idő múlva kilépett a képviselőházból.

Ez után jöttek az ismert, különböző párt alakulások, de a kormány vezetése folyton a szabadelvűpárt föladata maradt. Erre hárult a kettős feladat: megőrizni bárhonnán jövő támadások ellen azt, a mi a meglevőből a magyar államra nézve jónak bizonyult s a mellett intézményeinket szabadelvű irányban fejleszteni.

Felsorolni mindazt, a mi az elmúlt huszonöt év alatt történt, fölösleges, s egy kis cikk keretében nem is lehet. Hasonlítsa össze bárki: mi volt hazánk, nemzetünk helyzete 1875 elején és mi most; s nem fogja eltagadhatni, hogy úgy anyagi, mint szellemi téren nagy előmenetelt tettünk. A magyar állam tekintélye is nőtt, emelkedett.

Bizonyára történtek e huszonöt év alatt mulasztások, sőt tévedések is. Hiszen emberek állottak az ügyek élén, s így ilyeneknek történni kellett, de azért nem tartózkodom kimondani, hogy úgy azok, kik a szabadelvűpárt megalakításába befolytak, mint azok, kik annak azóta hű tagjai lettek és voltak: a hazafiúi kötelesség teljesítésének nyugodt érzetével tekinthetnek az elmúlt harmadfél évtizedre.

Hogy mit hoz a jövőendő?

Annak találgatásába nem bocsátkozom, de meggyőződésem, hogy mind addig, míg ez a párt az eddig követett irányban halad, annak tömör együtt maradása a magyar állam érdekében van, s ha valaki annak megbontását akár csupán nemes béke-szeretetből elnézné, vagy pedig — habár öntudatlanul vagy a legjobb szándéktól vezettetve is — meglázatására törekednék: nagy hibát követne el.

Pedig egy régi paradox kifejezés szerint a politikában többet árt a hiba, mint a bűn!

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Két pisztoly, népszinmű. Este: Czigánybáró, operette. (Páros bérlet.)
Hétfő: A névtelen levelek, bohózat. (Páratlan bérlet.)

Kedd: Ninon, opera. (Páros bérlet.)
Szerda: Zsidónő, opera. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Teknősbéka, vigjáték. (Páros bérlet.)
Péntek: Kornevillei harangok, operette Müller Ottó karmester jubileuma. (Páratlan bérletszűnet.)
Szombat: Bőregér, operette. (Páratlan bérlet.)

* **Ninon.** Tavaly nagy sikert aratott *Stojanovic*s operája, melynek szép zenéjét operánk tagjai kellőleg érvényre tudták juttatni. A mai előadásban kis közönség gyönyörködött. *Ruzsinszky* Ilona különösen az első felvonásban ragyogtatta szép és olvadékony hangját. *Déry* lágy tenorja tisztán csengett, mindkettő, úgy látszik, mind jobban meg akarja nehezíteni a válást. A kisebb szerepekben *Pintér*, *Sólyom* és *Szarvassy* dicséretesen egészítették ki az összhangzatos előadást.

* **Nincs többé dramaturg.** Budapestről *Keglevich* intendáns újabb rendelkezéseiről adnak távirati uton hírt. Tudósítónk biztos forrásból értesül, hogy az intendáns megszünteti a Nemzeti Színház dramaturgi állását. *Várad*i Antal már júniusban el is hagyja az intézetet. Hogy mit csinál a Nemzeti dramaturg nélkül, azt az intendáns tudja. Talán csak nem akar *Keglevich* gróf dramaturg lenni? Érdekes az a hír is, hogy a „vidéki színészeti felügyelője” címet eltörlik. De csak a címet. Az állás megmarad, csak más nevet kap, ez a név pedig: a vidéki színészeti kormányzója. Az első kormányzó *Festetics* Andor gróf lesz.

— **Müller Ottó jubileuma.** Müller Ottónak, az aradi színház tehetséges karmesterének jubileuma e héten, pénteken lesz. Kartársai és a közönség egyforma szeretettel készülnek rá, hogy 35 évi derék munkának ezt a napját ünneppé avassák. *A kornevillei harangok* operette kerül ez alkalommal színre teljesen friss, gondos betanulással.

— **P. Szép Olga** csütörtökön lép fel utoljára ebben az évadban. A *teknősbéka* asszonykája neki halás szerepe, így bizonyára kedves emlékek fog bucsuzni attól a közönségtől, mely őt aradi szereplése alatt sokszor tüntette ki tetszésével.

* **Nyilassy Mátyás**, a mi ismerős jóízű komikusunk, mint már irtuk, virágvasárnapról visszaszerződött Aradra. Helyébe *Szendrey*, a kassai színiigazgató *Polgár* Sándort, vagy *Krémer* Jenőt fogja szerződtetni.

* **Turchányi Olga**, az aradi szintársulat új szubrettje, a jövő héten vesz bucsut a kolozsvári közönségtől, mely őt nagyon kedvelte. Bucsufelhéptül az *Arany ember*-t adják, melyben egyik leghálásabb szerepét, Noémit játssza el.

* **Erkel Sándor** legközelebb megvált az Operától, melynek most főzeneigazgatója. Betegkedése címén nyugdíjazták s kinevezik, mint egykor atyját, *Erkel* Ferenczet, az Operaház tiszteletbeli karmesterévé, aki dirigálhat, amikor kívánsága van rá és érdemei elismerésül élethosszig ötezer forint fizetést kap. A közönségtől Erkel Sándort nagyobb ünnepség keretében fogják elbucsuztatni. Az ünnepség egyik pontja minden esetre egy Erkel-opera előadása lesz.

* **Mütermüller József** gordonka-tanár hangversenye iránt, melyet április hó 8-án a „Fehér Kereszt” nagytermében rendez, élénk érdeklődés mutatkozik. A műsor meghallgatása nagy művelőzetet ígér. Piatti gordonka-hangversenye alkalmat nyújt a művészeknek arra, hogy a technikai készségét bemutathassa, Wagner s Popper és Tschaikowszky darabjai pedig a magasabb művészi kvalitások igazolására alkalmasok. A közbeeső számokat *Siebert* Hermina énektanárnő tölti be, aki mint kiváló ének-művésznő már eléggé ismeretes.

* **Koczalski — háromszor.** *Koczalski* Raul április elsején Temesvárott már harmadik hangversenyt rendez, Aradon csak egy-fél hangversenyt tudott adni, mert a hirdett hangversenyre a terem félig telt meg, dacára annak, hogy impresszáriója előre fennen kürtölte, a mit különben csak ő értett, szép osztrák-magyar stílusban, hogy benne egyesül a mintegy faragott plasztikája az alap gondolatok élezésének a bensőséggel érző természet melegeivel s a földadatát biztos öntudattal uráló egyéniség erejével. Ezt a temesváriak megértették talán s ezért tudott Koczalski a szomszédban háromszor is hangversenyezni.

* **Kérelem.** Tisztelettel kérem mindazokat, akik *Dolorosa* cz. novellás könyvemre előfizetési felhívásokat és illetve gyűjtő-íveket kaptak, hogy azokat f. hó 5-ig hozzám beküldeni sziveskedjenek, hogy a könyv szétküldését pontosan eszközölhessem. A könyv megrendelhető nálam; fűzött példány ára 1 frt. Tisztelettel *Szathmáry* Zoltán, az Arad és Vidéke munkatársa.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 31.

Roberts lord még mindig Bloemfonteinban vesztegel. Tegnap jelezték ugyan, hogy csapatait előre toltá észak felé a vasut mentén, a mintegy 20 kilométernyire fekvő Glen-ig, de most kiderült, hogy ez csupán demonstráció akart lenni, más semmi. *Roberts*et meglehetősen nyugtalanítják a Brandfort irányában megjelent bur csapatok s azért rendezte az előnyomulást, hogy a burokat megfélemlítse s előőrseiket visszavonulásra bírja. Ez meg is történt — több mint száz angol katona halálának révén.

Megindult már visszafelé *Kitchener* lord is a Fokgyarmatról s a Griqua-földről, hol a felkelőkkel volt dolga. Háromezer katonával lovagolt a Norvals-Ponti hidig, honnét vasuton megy tovább Bloemfonteinba. Ideje is, hogy oda érkezék, mert *Roberts* nélküle tehetetlen s félt, hogy hamarosan nehéz csapást mérnek rá a harci kedvben, lelkesedésben és összetartásban megerősödött burok.

Kroonstad alatt a winburgi hegyek táján ígérkezik a közelebbi harcz. A burok nagy csapatokban ereszkednek le a vasut mentén, s ha az angolokat sikerül erre a tájakra csalni — ami pedig körülbelül bizonyos — nem a bur lesz az, amelyik visszafelé szalad. *Krüger* megesküdött, hogy az ellenséget Bloemfonteinból egy hét alatt visszaveri. Megtörténhetik...

Mai távirataink a következők:

London, márczius 31.

A *Morningpost* jelenti Bloemfonteinból 29-iki kelettel: *Kitchener* lord az éjjel törzskarával és 3000 emberrel átkelt az Oranje folyón a Norwalspostnál vert ideiglenes hidon. *Kitchener* „azt hiszi”, hogy a lázadás le van verve.

London, márczius 31.

Suthamptonból ma husz angol tiszt 600 katonával Szent-Ilona szigetére hajózott, a hol *Cronje* tábornokot és a vele együtt elfogott 4000 burt őrizni fogják.

London, márczius 31.

Azt a tényt, hogy *Karree-Siding*ből Brandfort irányába visszautasították az angolok a bur előőrseket, egyes lapok té-

vesen tekintik *Roberts* lord előnyomulása megkezdésének. Ezzel *Roberts* csak tünnetni akar a burok ellen, hogy az előnyomulástól visszatartsa őket.

London, márczius 31.

Roberts lordnak Bloemfonteinból ide érkezett jelentései mind arra vallanak, hogy a burok elhagyták Brandfortot és észak felé vonultak vissza, hogy közelebb legyenek a Kroonstad alatti főtáborhoz.

Ugyancsak *Roberts* lord a brandforti összejövetelről a következőket táviratozza:

A tegnapi ütközelben a veszteségünk sokkal nagyobb volt, mint hittük. Két tiszt elesett, nyolcz megsebesült, tizenkilenc katona elesett, százötvenkilenc megsebesült, három eltűnt.

Denikve: a bur puskák még mindig jól dolgoznak és *Roberts* lordot arról győzik meg, hogy nehéz lesz felfelé vonulni akár Pretoria, akár pedig Mafeking ellen.

Az aradi vízvezeték.

— Évi közgyűlés. —

Arad, márczius 31.

Az aradi vízvezetéki művek részvénytársasága ma délután 4 órakor tartotta az aradi első takarékpénztár üléstermében negyedik rendes évi közgyűlést, melyet a beteg *Varjassy* József igazgatósági elnök helyett *Ottenberg* Tivadar igazgató vezetett.

Jelen voltak: *Böhm* Adolf, *Domány* József, *Hajek* Rezső, *Hann* Alajos, *Mandl* Vilmos dr., *Reicher* Ferencz, *Roser* Jakab, *Schusztler* Illés, dr., *Schusztler* Henrik dr., *Weisz* Lajos.

A közgyűlésen, mely teljesen nyugodt és nyusban, minden vita nélkül s a jelenlévők teljes melegezésére folyt le, tudósításunk a következők:

Az elnöklő *Ottenberg* Tivadar, megnyitván az ülést, bejelenti, hogy *Varjassy* József igazgatósági elnök, legnagyobb sajnálatára, betegsége folytán akadályozva van, hogy a közgyűlésen részt vegyen s azt a tőle megszokott tapintattal és szakavatottsággal vezesse s így az alapszabályok 17-ik §-a értelmében neki jutott a megtiszteltető feladat, hogy a beteg elnököt helyettesítse. A megjelent részvényesek által képviselt részvények számából konstatálja, hogy a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére *Hajek* Rezső vezérigazgatót kéri fel, míg annak hitelesítésére *Hann* Alajost és *Reicher* Ferenczet. Mielőtt a napirendre térne, elnök konstatálja, hogy a vízvezetéki művek a lefolyt évben is kifogástalanul működtek és örömmel jelenti, azon körülményt, hogy az egyes felekkel is megszűntek az előbbi években gyakran előfordult felszólamlások, minthogy a társulat minden jogos kívánságnak eleget tett. (Általános helyeslés.)

Ezután *Mandl* Vilmos dr. igazgató felelővasta az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentését. Az előbbi szerint a vízvezetéki mű folytatódólagosan kifogástalanul működik és új berendezésekkel és felszerelésekkel, valamint új kutakkal egyrészt a vízszolgáltatás mennyiségileg és minőségileg hosszú időre előre biztosított, másrészt az üzemenél megtakarítások értékkel el ezek folytán. A mérleg szerint a lefolyt 1899. évben vízdíjakból 27956 frt 6 kr., az előbbi évről átvett összegből 2422 frt 68 kr. s így összesen 30378 frt 74 kr. tiszta nyereség mutatkozik.

A felesleges költségek kikerülésére indítványozza az igazgató, hogy a hirdetések kötelezőleg csak valamely helyi lapban tegyék közzé a társaság, illetve az igazgatóság, miert is indítványozza az alapszabályok 30. és 36. §§ szövegének következő módosítását.

„30. §. Minden év végén az igazgatóság köteles a társaság cselekvő és szenvedő vagyonát feltüntetni számadást illetve az évi mérleget előkészíteni s azt a felügyelő-bizottság felülvizsgálataival és a közgyűlés elé terjesztendő jelentésé-

együtt a közgyűlés előtt legalább 8 nappal közzétenni.

36. §. Az alapszabályok által igényelt s a részvényeseket érdeklő minden hirdetés legalább egy Aradon megjelenő hirlapban teendő közzé.

Igy az eddig, a Budapesti Közlönyben közzétett hirdetések elmaradnak.

A felügyelő bizottság által felülvizsgált könyvek és a mérleg tehát 30378 frt 74 kr. nyereséggel záródnak le, mely összegből 29580 frtot a 3. számú szelvénynek 6 koronával 1900. évi április hó 5-től kezdve: Londonban a Lloyd's Bank Lim. d.-nél. Budapesten a Budapesti Bankkegyesületnél. Aradon a társaság pénztáránál leendő beváltására fordítani, a fennmaradó 798 frt 74 kr. összeget pedig az 1900 évi számlára átvinni indítványoztatik. Egyben kéri az igazgatóság, hogy a törlesztési terv szerint 51 darab részvénynek 120 forinttal összesen 6120 frttal leendő kisorsolását az alapszabályok 7. §. értelmében elrendeljék, minek fedezetéről az igazgatóság már gondoskodott.

Következett a felügyelő-bizottság jelentése, mely az igazgatósági jelentés elfogadását hozza javaslatba.

A közgyűlés úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság jelentését elfogadva, a felmentményt megadta.

Az igazgatóság minden tagja részére az eddigi évi díjat 1000—1000 koronában, a felügyelő bizottságnak összesen 1200 koronában megszavazták. Majd az alapszabályoknak a fentebb említett módosítását elhatározták.

Ezután felállott Böhm Adolf s a részvényesek nevében elismerését fejezte ki a lefolyt évi működés felett. Minden igazgatóságnak feladata, ugymond, hogy vállalatát a közönséggel összehangozza. Nehezebb ez a feladat itt, hol a vállalat iránti ellenszenvet is el kellett simítani. Erre nézve két irányban kellett működni: a víz minőségét illetőleg, mire nézve semmi kifogásolni való sincs, másrészt pedig a vizárok leszállítása dolgában. Ez utóbbit még nem lehetett keresztülvinni, mert, sajnálatra a vízfogasztók nem érték el azon szerződészerű számot, mely az árak leszállítását követelné. De mindenesetre konstatálja, hogy a közönség szimpatiaját illetőleg nagy a haladás, miért is, indítványozza, hogy az igazgatóságnak, a felügyelő-bizottságnak, a vezérigazgatónak és a tisztviselő karnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon a közgyűlés. Végül sajnálatát fejezte ki, hogy az elnök betegsége miatt nem lehetett jelen.

Az indítványt egyhangú helyesléssel elfogadták s ezzel a közgyűlés az elnök életével véget ért.

Elfogott pénzhamisitónő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 31.

Az aradi rendőrség kezébe az elmúlt éjjel egy pénzhamisitó került. A dolog annál érdekesebb, mert a pénzhamisitást asszony csinálta. A hamis pénzgyártó históriája a következő:

Tegnap az aradi rendőrségnek tudomására jutott, hogy az Aranykéz-utcza 21 szám alatti házban hamis pénzgyártással foglalkoznak. Este fél 10 órakor sikerült a kihágási bíró által kiküldött detektivnek a pénzverőt Muszteán Achimné, a torontálmezei Ó-Bébara való asszony személyében elfogni. Tegnapelőtt jött Aradra Ó-Bébaról, s bizonyára azért választotta éppen a mostani időt, mert a vásár alkalmával könnyebben remélt tudhatni hamis pénzein.

A lakásán megtalálták a hamis pénz készítésére való gépet is, mely egykoronások sajtolására volt alkalmas. Hamis pénzkészletet nem találtak, csupán egy félig elkészült koronást, mely ilyen félbenmaradt állapotában meglehetősen sikerült, bár annyira nem, hogy intelligens ember rá ne ismert volna hamis voltára. (Bizonyára ezért kellett Munteánnának a vásári nép.) A talált koronás czinkből készült, a felületén pedig ezüsttel volt befuttatva.

Munteánnét lakásáról a rendőrségre kísérték, hol ma délelőtt hallgatta ki Green Nándor kihágási bíró. A pénzhamisitás esete kétsége-

len volt, csupán azt nem tudni ezideig, hogy készített-e az asszony Aradon is hamis pénzt, s hogy sikerült-e neki illet, vagy esetleg kétszen magával hozott koronásokat forgalomba hozni.

A nyomozás most az iránt folyik, hogy az asszonynak vannak-e bűntársai. Valószínűnek látszik, hogy nem egyedül jött Aradra.

Még a mai nap folyamán átszolgáltatták a vizsgálóbírósnak, honnan a nagyváradi kir. tábla vizsgálóbírójához szállítják, mert az új bűnvádi perrendtartás értelmében a pénzhamisitási ügyek vizsgálatát a tábla székhelyén vezetik.

SPORT.

+ Az arad-hegyvidéki turista-egyesület t. tagjait ezennel fölkérjük, hogy holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a csanádi vasutak gyűléstermében (II. emelet) tartandó közgyűlésre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnökválasztás. 2. A tisztikarnak és választmányának megválasztása. 3. A számvizsgáló-bizottság megválasztása. 4. Indítványok. Tedeschi Viktor, id. elnök. Kádas Antal, id. titkár.

A rebellis rabbi és a pozsonyi diákok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 31.

Egy fiatal rabbi, aki másfél év előtt került Pozsonyba s hitoktatója többek közt az ottani felső kereskedelmi iskola növendékeinek is, vallási tulbulzgalomból fenekestől felforgatta nemcsak az intézetet, de az egész hitközség nyugalomát. A viszály közte, a növendékek s tanártársai közt annyira kiélesedett, hogy azt nem bírták a maguk körében elintézni, most már a közoktatásügyi miniszter előtt van az ügy, tőle várnak igazságot és elégtételt.

Az új rabbi Németországban végezte tanulmányait s egy ideig Boszniában működött. A mint Pozsonyba megérkezett, már az első hónapok alatt élesen felhívta maga ellen a figyelmet még a saját felekezetének leghitbuzgóbb tagjai részéről is. A rabbi fanatikus követője az orthodox irányzatnak, gyűlöl minden hitbéli reformálást, egy szóval nem akar beletörődni a felvilágosultabb helyzetbe. Pozsonyt szemelte ki, hogy annak zsidóságát a régi utra visszavezesse.

A felső kereskedelmi iskola hallgatói legnagyobb részben izraeliták. A rabbi nagy ambícióval ment közibük, hogy ő általuk visszareformálja a haladó tendenciát. A diákok nem igen mutatkoztak hajlandónak ezekre az orthodox eszmékre s nyíltan kifejezést adtak abbéli véleményüknek, hogy az új hitoktató ósdi tanai egyáltalán nincs az inyükre.

A rabbi észrevette diákjainak kedvetlenségét s ebből kifolyólag szenvedélyes gyűlölettel támadta meg a tanári kart, antiszemizmussal vádolva annak tagjait. Egyet különösen kiválasztott a testületből s őt a helyi lapokban alaposan meghurcolta. Rém dolgokat irkált tanártársáról; elmondotta, hogy az iskolában izgat a vallás ellen, a zsidó felekezetű tanulókat megsérti stb.

A meghurcolt tanár vizsgálatot kért maga ellen s ebből kiderült, hogy a vádaskodásból egy szó sem igaz. Elment tehát az igazgatóhoz s annál bepanaszolta a hitoktatót. A rabbi azonban gondoskodott kellő bizonyítékról. Hit-tanórák alatt formális kihallgatást tartott, a tanár ellen megszerkesztett egy hamis nyilatkozatot, melyben még tetézte az előbbi vádakát s azt aláíratta a növendékekkel. Ez sem volt

elég. Orthodox kollegáját hasonló eljárásra biztatta. Ennek azonban volt annyi esze, hogy a fiatal rabbinak nem ült föl, hanem egyenesen elment az igazgatóhoz s előadta, hogy kartársával nagyon bajos lesz összeférni, ha a tanulókat a tanárok ellen izgatja.

Igy állván a dolog, a testület konferenciát tartott s annak eredményeképp hivatalos átiratban felkérte a zsidó hitközséget, hogy az igazgató hitoktatót bocsássa el. A hitközség illetékeségi kifogást emelt s a huza-vonásban az intézetbe, hogy most a tanárok nem eresztik be az intézetbe a hitoktatót, a tanulók pedig nem mennek hozzá és a hitoktatás hónapok óta szünetel.

Ennek az ádáz harcznak a hire természetesen az egész városban szétfutott. Mindenki a tanárok pártján van, a hitoktatót még a zsidóság is elítéli. Hogy a türethelyzet megoldható legyen, a tanári testület feljelentette a dolgot a vallás- és közoktatásügyi miniszternek, a hol most szigorú vizsgálat folyik az ügy mi-benállásának felderítésére.

A meggyilkolt ügyvéd.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 31.

Dr. Horváth István ügyvéd, akit Nyuly Mihály tegnap négy revolverlövéssel megölt, még a Szent-János kórház halottaskamrájában fekszik, s holnap bontják föl a törvényszék orvostani intézetébe. Nyuly Mihály, ma még a főkapitányság fogházának lakója. A második emeleti külön zárkák egyikében várja további sorsát. Valószínűleg holnap reggel viszik a vizsgálóbíróshoz. A gyilkos nagy lelki nyugalommal néz a jövő elé és nagyon meg van elégedve sötét tervének „szerencsés” sikerültén.

A tegnapi véres dráma hőse, Nyuly Mihály régi magyar nemesi családból született, becsületes, szelidlelkű embernek ismerték mindig. Mint tizenöt éves diák részt vett a mi szabadságharcunkban s nem egy csatában vérzett a hazáért. Az ötvenes évek végén Olaszországba ment s beállt a magyar légióba. Mint hadnagy végigküzdötte Garibaldi harczeit. Később is megmaradt az olasz hadseregben s különösen a rablók ellen viselt harcokban tüntette ki magát. Négy katonai érdemkeresztje van, aminek fejében a budapesti olasz főkonzul utján még most is évenként száz lírát kap az olasz kormánytól.

1869-ben tért vissza Magyarországra. Állása nem volt, amikor egyszer meglátta az utcán Türr tábornokot, akit jól ismert még Olaszországból. Megszólította s elpanaszolta neki baját. Éppen akkor alakult a Ferencz-csatorna részvénytársaság, a hova a tábornok felügyelői címmel bejuttatta. Bácskába került a csatorna egy kisebb állomására s évi jövedelme hétszáz forint, lakás és szegődmény-föld volt. Tisztességesen megélt belőle s meg is házasodott. Felesége egy vetrováci birtokos köznemes leánya, Gellért Katicza. Három gyermeke született ebből a házasságból.

A nyolczvanas években történt, hogy levelet kapott Budapestről sógorától, Kovács Ferencz nyugalomba vonult szürszabótól, akinek felesége Nyuly Ágnes. Kovács hívta a sógorát jöjjön a fővárosba, lakjék nála, kezelje a vagyont, mert ő is, meg a felesége is beteges. Nyuly Mihály elfogadta az ajánlatot s Budapestre költözött. Kovácsnak két háza volt egy a Kinizsy-utcza 15. száma alatt és egy Soroksári-utczában. Nyuly Mihálynak megígérte, hogy a vagyon felerészét, amely mint közö-

Kovácsnak első feleségétől volt egy Magdolna nevű leánya, akit rosszasága miatt nem szeretett. Kétezer forint végkielégítést adott neki s férjhez adta egy U. nevű adótisztához. A leány hamarosan elvált férjétől s akkor *hosszu ideig együtt élt Horváth István dr. ügyvéddel*, a tegnapi dráma áldozatával. Másodszor T. Gy. statisztikai tisztviselőhöz ment férjhez, de tőle is elvált.

Az öreg Kovács nagyon rosszul bánt a feleségével, akit ütött-vert s aki emiatt el is vált tőle. Kovács eladta mind a két házat s összes vagyonát magával vitte anélkül, hogy a közös szerzeményből, ami negyvenezer forintra tehető, valamit adott volna Nyuly Ágnesnek. Magdolna leányához költözött, aki akkor még T.-né volt. Nemsokára azután meghalt Kovács Ferencz s Magdolna leánya összes vagyonát Horváth dr. ügyvéddel lefoglalta és magához vette. Sem Nyuly Ágnes, aki Kovács Ferencznek hitese felesége volt, sem Nyuly Mihály nem kapott egy krajczárt sem az örökségből.

Tíz évig folytattak pört az örökségért. Megnyerték minden fórumon, de amikor végre akarták hajtani Magdolnát, ez kijelentette, hogy atyja, Kovács Ferencz után nem maradt semmi vagyon. Hiába keresték rajta a kriminális bíróság útján is. Nyuly Mihály Zomborba költözött, s magával vitte mindenéből kifosztott hugát, Nyuly Agnest is. Tavaly egy zombori ügyvéd megint a polgári bíróságon kereste a Nyuly testvérek jussát, de hiába.

Aczél Béla báró temetése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 31.

Ma délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra Aczél Béla bárót. A temetésen részt vett a főváros előkelő társadalmá teljes számában, főurak, művészek, írók óriási tömegben lepték el a Park-Klub tágas udvarát; a születési és szellemi arisztokrácia rég óta volt együtt, mint e nemesen gondolkozó főur temetésén, aki a két kaszt közötti válaszfal ledöntését élete feladatául tűzte ki.

A koporsón az özvegy gyönyörű fehér koszoruja volt elhelyezve, a koporsó lábánál helyezték el az elhunyt fiainak, Elemér és György báróknak remek koszoruit. A koporsó mellett számos kandelláber égett, körülötte pedig állandóan az Entreprise házi tisztjei álltak diszorséget. Koszorut küldtek a ravatalra: *Vojnich* Oszkár, az Országos Kaszinó női-kaszinója, az Egyetemi-Kör, az Országos Kaszinó uri kaszinója, *Müller* Antal, *Szentiványi* Zoltán, az Országos Kaszinó tagjai, báró *Révay* Gyula, gróf *Károlyi* István, báró *Atzél* Elemér és György, gróf *Kreith* Béla, gróf *Zselénsky* Róbert, Budapesti Újságírók Egyesülete, Budapest székváros, gróf *Hugonnay* Béla és neje, báró *Atzél* Béláné, a Park Klub női választmánya, a Park Club, *Földes* Béla és neje, báró *Atzél* Lajos, a Magyar Athletikai Club, a Sas-társaság stb. A ravatalt állandóan nagy közönség látogatta.

Park Klub környékét jóval 4 óra előtt megzárta már a közönség, melynek sorai között egymásután vonultak fel a különböző egyesületek s társaskörök küldöttségei.

Megjelentek a *Park-Klub* és az *Országos kaszinó* férfi- és női választmányának tagjai teljes számban, az *Otthon*, az *Újságírók egyesülete*, *Magyar Athletikai Club* az *Egyetemi kör*, a *Nemzeti kaszinó* küldöttségei. Azonkívül ott voltak *Flósz* Sándor igazságügyminiszter, *Széll* Álmán miniszterelnök képviselőjében *Haeay* tván dr. miniszteri titkár, *Apponyi* Lajos ud-

várnagy, a *Csekonics*, *Andrássy*, *Orczy* családok *Hieronymi* Károly, *Rohonczy* altábornagy, *Dániel* Ernő, továbbá számos főúr és országgyűlési képviselő.

Pontban 4 órakor érkezett meg *Várady* Árpád apát, kultuszminiszteri osztálytanácsos fényes segédlettel, ki a koporsót beszentelte. Az operai énekkar gyönyörű gyászalt énekelt, majd *Beöthy* Ákos állott a koporsó fejéhez és a Park-Klub nevében megható beszédet mondott. Utána *Wekerle* Sándor beszélt, ki az Országos kaszinó nevében bucsuzott a halottól.

A koporsót ezután fölemelték a hatlovas halottas kocsira és a gyászoló közönség kísérete a halottat a kerepesi temetőbe, ahol a főváros által felajánlott disztribútban örök nyugalomra helyezték.

Országjáró szélhámos Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 31.

Nagyszabású, országjáró szélhámos időzött ma reggelig Aradon. Vagy tíz nap óta tartózkodott városunkban s a legelőkelőbb körökben megfordult. Elegáns megjelenése és uri modora minden társaságba ajtót nyitott neki s a legkevésbé sem sejtette senki, hogy a barátkozó természetű ur *országszerte körözött csaló*, ki legutóbb *Szabadkán* működött s onnan szökött meg néhány furfangos csalás elkövetése után.

Aradon hasonlóképen többeket becsapott, míg tegnap a rendőrségnek feltűnt s már-már letartóztatták, mikor ma reggel eltűnt Aradról. Itt legtöbben *Ettinger* néven és bukaresti *lyceumi igazgató* minőségben ismerték, bár Aradon még két néven is szerepelt. Más neve volt *Szabadkán* és *Szegeden* is, de abban következetes volt, mindenütt bukarestinek mondta magát.

Érdekes kalandjai közül, melyek mindmennyien a szélhámosság szakmájába esnek, itt ismertetünk néhányat:

Az orosz sipkás idegen.

Több nap óta feltűnt a korzón, az elegánsabb kávéházakban és éttermekben egy magas, fekete bajuszos ur, akin nyomban meglátszott, hogy idegen. Főképen elárulta ezt kis, kerek *orosz sipkája*, mely után mindenfelé *oroszsipkás urnak* nevezték.

Az orosz sipkás ur németül beszélt és az a különös szokása volt, hogy nagyon könnyen barátkozott, de csak előkelő emberekkel. A modora olyan volt, hogy senki sem utasította vissza a közeledését, pedig ugyancsak merész volt. Megtette, hogy letelepedett olyan asztalhoz, hol egyetlen ismerőse sem volt s néhány percz múlva már kedélyesen társalgott mindenkiel.

Különösen a kibiczelés volt a kedvencz közlekedési módja. Leült egy kártya kompánia mögé kibiczelni s rövid idő múlva benn volt a társaságban, senki sem tudta hogyan, de nem is ütközött meg rajta senki, olyan rejtélyes beférkőző tehetsége volt az orosz sipkás urnak.

Lejo Lili és a szélhámos.

Az idegen, ki már *Lejo* Lili vendégszerelése alkalmával is Aradon tartózkodott, a *művésznővel* is ismeretséget kötött, sőt vacsorázott is vele.

A „Traviata” előadása után történt, hogy *Lejo* Lili a „Fehér kereszt” téli kertjében vacsorázott társalgónőjével. A szomszéd asztalnál ült az orosz sipkás, ki egyszerre csak felállott, odament *Lili* Lejo társalgónőjéhez s miután nevet megmondta neki, kérte:

— Mutasson be a művésznőnek.

A társalgónő nem tudott mit tenni és mutatta az idegent, ki erre odafordult a művésznőhöz:

— Adja meg azt a kegyet, hogy az *asztalához ülhessek, hogy önnel vacsorálhassam* . . . Voltam a színházban, bámultam művészetét, most nem bírom leküzdeni a vágyat, hogy önnel megismerkedjem.

A művésznő talán egy kis bohém könynyelműségből, vagy mert nem volt ereje viszszautasítani, megengedte, hogy az asztalához ülhessen. De, hogy sokáig ne maradjon mellette, megjegyezte:

— Itt maradhat. De nemsokára jönni egy ur, ki nem szereti a társaságot.

— Jó, majd akkor elmegyek — mondta erre az idegen.

Nemsokára megjelent az illető ur, akit a művésznő említett, egy aradi ügyvéd személyében, mire az orosz sipkás megkérdezte:

— Ez az?

A művésznő igenlő válaszára felállott, elbucszott, azután otthagya az asztalt.

Az idegennek négy neve van.

A szóban levő ur *Ettinger* néven mutatkozott be leginkább. Azt mondta, hogy *Bukarestbe* való, hol lyceumi igazgató. Egy aradi orvosnak is, kivel a kibiczelés révén ismerkedett meg, így mutatta be magát. Az orvosnak nem volt oka kételkedni, míg egyszer nagy meglepetésre ébredt. Egy étteremben találkozott vele később, hol az orvos rendes társaságával ült egy asztalnál. Itt *Luigi Casarettinek* szólították, vagy pedig *mérnök urnak*, ami bizony furcsa, ha az embert *Ettingernek* hívják és igazgató.

Az *Ettinger* néven különben addig szerepelt, míg a „Fehér Kereszt”-ben volt szállva, a „Nádor”-szállóban más nevet mondott be, míg a „Vörös ökör”-ben *Luigi Casaretti* lett. Ezenkívül mások, mint *Müllert* ismerik, sőt *Beskó* lókereskedőnek is mondotta magát. Mindannyiszor azonban megmaradt a mellett, hogy *bukaresti*.

Becsapott lókereskedő.

A négynevű ur, kinek országos körözés a lókereskedők kárára elkövetett csalásai miatt rendelték el, Aradon is feltűnően érdeklődött a lóvásárlások ügye iránt. Egy idegen lókereskedővel és egy állatorvossal a pénteki lóvásárra ki is ment.

Itt megismerkedett *Brunhuber* Kálmán lókereskedővel, kit meg is látogatott. *Brunhubertől* nagyobb összegű pénzt csalt ki, azonban nem mutatkozott többé előtte.

Tegnap óta a rendőrség figyelemmel kíséerte s a detektívek nyomába is jártak. A csaló azonban úgy látszik, megérezte a veszélyt, mert még idejekorán elszökött Aradról. Mindenkinek azt mondta, hogy *szombaton* délután utazik el, de már reggel 6 órakor felkötötte magát a szállóában és itthagya a várost. Hogy hová ment, nem tudják.

Csalások mindenfelé.

Aradon kívül többfelé is járt a szélhámos. Legutóbb *Szabadkán* fordult meg, hol *Filip Beskó* bukaresti lókereskedőnek jelentette be magát a szállóban. Azt mondta, hogy a román király számára jött lovakat vásárolni. A legelőkelőbb házaknál megfordult s mindenütt pénzt csalt ki azzal, hogy megfizeti, ha a román királytól megérkezik a pénze. Itt is mindenkinek más és más néven mutatkozott be.

Szabadkára Szegedről jött, hol több embert, leginkább lókereskedőket és orvosokat csapott be.

Ezelőtt *Temesvárott* járt, hol szintén meg-

fordult az előkelő társaságokban. Itt nem tudnak felőle semmi szélhámosra valló dolgot s ez szerencséje is volt, mert Aradon találkozott egy urral, ki már temesvári tartózkodása alkalmával ismerkedett meg vele. Ha Temesvárott is olyan hirt hagyott volna maga után, mint itt, az illető ur utján már a rendőrség kezei között lenne, míg így folytatja tovább vendégszereplését.

A nagybeteg jószágkormányzó.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 31.

Libits Adolfot, József főherczeg jószágkormányzóját ma szállították egy külön e célra bérelt gőzhajón Palermóból Fiuméba, a hol a főherczeg palotájában fogják ápolni.

A főherczeg jószágkormányzójának állapota *határozottan kétségbeejtő*. Részvétellel közöljük ezt a hirt, a mit Aradmegye közönsége is bizonyára részvétellel olvas, a hol Libits nagy szeretetnek és tiszteletnek örvend. A főherczeg kedvenc jószágkormányzója sűrűn megfordul Kisjenőn, Bánkuton s a főherczeg többi aradmegyei birtokán, hol a vadászatoknak ő a rendezője, a lelke valósággal. Mióta László főherczeggel az ágyai erdőben az a végzetes szerencsétlenség történt, József főherczeg soha sem engedi meg, hogy családja tagjai Libits nélkül menjenek vadászni. Ő hozzá van legnagyobb bizodalma a benső emberet közt.

Két nap óta a beteg állapotában némi javulás állott be s ez tette lehetővé, hogy elszállították. Fiumében Libits ismét rosszul lett s orvosai attól tartanak, hogy komplikáció jön közbe, a mely végzetessé lehet. De biznak még is, hogy sikerülni fog megmenteni.

Az olasz orvosok, kik gyógykezelik, bámulnak azon a végtelen nagy testi és lelki erőn, melylyel betegük az órási szenvedéseket állja. Pedig napok óta már csak mesterséges uton ~~otthon~~ kívül Libits nem tud mást magához venni.

Megható az a szeretet és odaadó gondosság, melylyel különösen József Agost főherczeg viseltetik a beteg iránt. Ugy szólván egész nap ágya mellett ül, folytonosan lelkükre beszél a doktoroknak, hogy szedjék össze minden tudományukat s ha csak lehet mentsek meg Libits életét. A főherczeg rendelkezéséből ma lejött Fiuméba az alsuthi udvari orvos is, ki az olasz orvosokkal együtt fogja Libitsét ápolni.

Az olasz orvosok egyébként az állítják, hogy Libits kir. tanácsost *napszúrás* tette beteggé. Ha nincs oly roppant erős szervezete, mint a minővel rendelkezik, a doktorok állítása szerint már rég meghalt volna. Éppen ebben az erős szervezetben reménykednek most, hogy legyőzi a bajt s kétségbeejtő helyzete daczára is sikerülni fog őt megmenteni.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Rieger Emil vezérőrnagy, dandárparancsnoka pár napig Aradon tartózkodott, hol a közös huszárezred felett tartott szemlét. A vezérőrnagy ma visszautazott székhelyére, Temesvárra. *Nátafalussy* Kornél kir. tanácsos, tankerületi főigazgató, mint részvétellel értesülük, a kedvezőtlen időjárás miatt kissé gyöngékedik s ezért hivatalos látogatását s aradi időzését keddig meghosszabbította.

— **A megvont „királyi fenség.”** Bécsből jelentik: Gróf *Lónyay* Elemér nejét módfelett meglepte *Lipót* belga királynak az a döntése hogy őt a *királyi fenség* czíme többé nem illeti meg. Lónyay grófnét még nemrégiben azzal az ígérettel bírták rá esküvője siettetésére, hogy jövendőbeli címének dolgában az ő kivánsága szerint fognak döntené. A bécsi udvari köröket éppen ezért kellemetlenül érintette

Lipót király döntése, melyet nem ilyenek vártak Egyébként Bécsben azt hiszik, hogy a czimkérdés dolgában még nem hangzott el a végső szó.

— **Az új miniszter kinevezése.** A mai hivatalos lap közli: Ő császári és apostoli királyi Felsege *Szell* Kálmán m. kir. miniszterelnök és gróf *Széchenyi* Gyula m. kir. főlovászmesterhez intézett következő legfelső kéziratokat méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani.

Kedves *Szell*! Előterjesztése folytán Önt a Személyem körüli miniszterium ügyeinek ideiglenes vezetésétől ezennel felmentem.

Kelt Bécsben, 1900. évi márczius hó 29.

Ferencz József s. k.

Szell Kálmán s. k.

Kedve gróf *Széchenyi*! Magyar miniszterelnök előterjesztésére Önt Személyem körüli magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900. évi márczius hó 29-én.

Ferencz József s. k.

Szell Kálmán s. k.

Bár a király személye körüli miniszterium államtitkári állásának költségeit a költségvetésből kihagyták, mégis egyre felmerülnek kombinációk ez állás betöltésére vonatkozólag. Egyik lap azt jelenti, hogy *Eszterházy* Miklós herczeg lesz az új államtitkár. A herczeg nemrég vette át családjának nagy uradalmait atyja *Eszterházy* Pál herczeg halála után. Nemrég házasodott s most harmincz éves.

— **Tisza Kálmán beteg.** Az a hír keltett a napokban mindenfelé nagy részvétet, hogy *Tisza* Kálmán súlyos betegen fekszik. A hír mindennütt nyugtalanságot keltett s igen sokan kérdezősködtek a generális állapota felől. Mint minket értesítenek, *Tisza* Kálmán betegsége nem ad aggodalomra okot. A járványos influenza őt sem kerülte el s ez néhány napig szobájához kötötte. Már egészen jobban van s pár nap múlva teljesen egészséges lesz az öregségében is erős és fiatal generális.

— **A trónörökös négyes fogata.** Tatáról táviratozzák: *Ferencz Ferdinánd* a trónörökös, tegnap egész váratlanul szigorú inkognitóban ide érkezett. A főherczeg Bruckon jött meg a déli rendes gyorsvonattal. Senki sem sejtette az utasok közül, hogy a főherczeg a vonaton van, csak a vasuti személyzet tudott a magas vendégről. A trónörökös tisztán azért ment Tatára, hogy ott lovakat vásároljon. Nagyon szereti a magyar négyes fogatot, a lovak szép magyaros diszítésű szerszámait, a magyar kocsi, a hátravetett szürt. És nagyon szereti főleg négyes fogatban a szép tarka lovakat. Mivel megtudta, hogy a tatai vásárra pompás tarka lovakat hajtanak fel, oda utazott, hogy négy szép tarka lovat szerezzen be. Mindjárt megérkezte utána kihajtatott a lóvásárba, hol azonban nem elégedett meg a négyessel: hat lovat vett. A vétel megkötése után fejedelmi bőkezűséggel fizette meg a gyönyörű állatok árát. A főherczeg a vásárról szárnysegédével együtt a városba hajtatott, ahol körutat tett kocsin, majd pedig megebédelt az *Eszterházy* vendéglőben. Ebéd után pedig betért egy trafikba és a polgári erények egyik legszebb, de legdivatosabb válfaját gyakorolta, képes levelező lapokat vett. A főherczeg a délutáni vonattal elutazott Bécsbe.

— **A szeszkontingens a közgyűlés előtt.** Mint megirtuk, az aradi kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy az ipari szeszgyártás védelme ügyében felir a kereskedelemügyi miniszterhez. Elhatározta, hogy ebeli határozatát pártolás végett megküldi Aradváros törvényhatóságának is, miután a várost nagyban érdekli a helybeli szeszipar ügye. A kamara átirata ma érkezett a városhoz.

— **A képviselőválasztók szaporodása.** Országszerte s így Aradon is most állítják össze a küldöttségek a képviselőválasztók névjegyzékét. Már az eddigi adatokból is nyilvánvaló, hogy sokkal nagyobb lesz a választók száma, mint az előző években, aminek oka, a kuriai biráskodásról szóló törvény amaz intézkedése, hogy az adó nem fizetése miatt senki sem vesztí el a választási jogát.

— **Az Ocskayak csőd előtt.** Nyitramegye egyik leggazdagabb földbirtokos családja ellen a hitelezők csődöt kértek. Az adósok id. *Ocskay* Rezső, a volt főispán, bori nagybirtokos és fia ifj. *Ocskay* Rezső. A törvényszék a csőd kérvény tárgyalását április 6-odikára tűzte ki.

— **A tavaszi vásár.** Erős kínálat — gyenge kereslet: ez a tegnap megkezdődött vásár jellemzője, ami különben a mostani állapotok, az életnek nevezett állandó vásárra is ráillik, kezdve a hegyaljai gazdák megmaradt borterzésén egészen az üres lakásokig. Ami a vásárt illeti, a kereslet hiányára el lehetünk kékészülve, így van ez minden tavaszi vásár alkalmával. Tegnap és ma még csak az *állatvásáron* volt valamelyes forgalom s ez is inkább a felhajtás révén. A *kirakodó vásárnak* holnap vasárnap lesz az egyedüli élénk napja, melytől sokat remélnek a vásárosok, lévén egyben a hónap elseje, mikor a friss gázi csak ad egy kis vásárlási kedvet s ami fő tehetséget is.

— **Huszezer forintos tévedés.** Az új, kötelező koronaszámítás, mint az köztudomásu, igen sok zavarra adott okot idáig is. Ezeknek a tévedéseknek sorozatában igen érdekes az a malheur, mely most ifj. *Rimanóczy* Kálmán és *Rendes* Vilmos nagyváradi építészeket érte. Az új debreczeni pályaudvar építésére ők is pályáztak és mivel a kereskedelemügyi miniszteriumban megtartott árlejtésen az ő ajánlatukat találták legolcsóbbnak, őket bízták meg a fél millióba kerülő új pályaudvar felépítésével. Néhány nappal az árlejtés ezen eredménye után tette *Rimanóczy* Kálmán azt a megdöbbentő felfedezést, hogy a költségvetés egyik tételénél érthetetlen tévedésből 4 frt helyett 4 koronát számított, a mi végigvonulva és megsokszorozva az egész költségvetésben, 20.000 frt különbözetet tesz ki a végösszegben az ő hátrányára, vagyis az ajánlat 20.000 forinttal olcsóbb, mint a mennyi a munkálatokra tényleg előirányoztatott. Erről a rögtön észrevehető tévedésről azonnal jelentést tett a magyar államvasutak igazgatóságának, kérvén annak rektifikálását. Az államvasutak igazgatósága azonban semmiféle rektifikálásra nem volt hajlandó, hanem kijelentette, hogy a tévedés az ajánlati áron nem hajlandók a debreczeni pályaudvart felépíteni, *elvesztik a deponált bánatpénzt*. A megrémült vállalkozók ezen drákói szigorral szemben *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszterhez fordultak, a ki azután méltányosan úgy intézkedett, hogy miután a számításnál kétségtelenül tévedés fordult elő, a vállalkozóknak *kiadandó a bánatpénz*. A debreczeni pályaudvart azonban csak úgy építhetik, ha készek tévedésük hátrányát viselni. Ilyen föltétel mellett természetesen a váradi cég lemondott a debreczeni pályaudvar építéséről, melyet most az utánuk következő legolcsóbb ajánlattevő fog megkapni.

— **Halálozások.** Előkelő, nagyrokonságu családot döntött ma gyászba a halál. Mint őszinte részvétellel értesülünk, Arad egyik köztisztviselőben álló, jótékonyágáért széles körökben becsült és szeretett agg polgára, *Singer* Bernát, az éjjel 74 éves korában elhunyt. A megboldogult részt vett a 48-as harcokban is. A mélyen lesújtott család gyászjelentése így hangzik:

Özv. Singer Bernátné szül. Adler Betti egy a maga, mint gyermekei, veje és unokái, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelenti a felejthetetlen és forrón szeretett férj, apa, após, nagypapa és rokon Singer Bernát urnak, f. év márczius 30-án éjjeli 3/4 12 órakor, életének 74-ik, boldog házasságának 43-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. évi április hó 1-én, d. u. 3 órakor fognak Eöt-vös-utca 17. sz. házból az izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Béke lengjen porai felett! Aradon, 1900. évi márczius 31-én. Singer Gyula, Seidner Bernátné, szül. Singer Rosa, gyermekei. Seidner Bernát, veje Singer Gyuláné szül. Seidner Adél, menyé. Singer Samuel, Singer Adolf, testvérei. Seidner Frigyes, Seidner Dezső, Singer Rózsika, unokái.

Ledermann Gyula világosi vendéglős hosszszas szenvedés után, élte 42-ik évében elhunyt. Neje és négy kis árva gyászolja halálát.

— **Hóviharok.** A bécsi nagy hóviharról — melyről részletesen írtunk mai lapunkban — újabb részleteket kapunk és egyszersmind azt a hírt is, hogy a havazás végre ma reggel megállt. Bécsi sürgöny szerint a hófúvás miatt a lajta-bruck-hainburgi vonalon az egész forgalom szünetelt. Bécs utcáinak külső képe olyan, mintha a legmérgezőbb december közepén volnánk. Daczára, hogy a havazásnak vége szakadt, az utcákon alig lehet mozdulni. A roppant sok hó megnehezíti úgy a gyalogjárást, mint a kocsik közlekedését. Különösen a teherkocsiknak sok a bajuk. A lóvonat és az omnibuszok ismét közlekednek, de csak korlátozott számban és pedig oly helyen, a hol az utca fekvése nem képez természetes akadályt. Bécs városa óriási munkaerővel látott a roppant hótömeg eltávolításához. Prágában is nagy hóviharak járnak. Ott tegnapelőtt éjszaka óta szakadatlanul esik a hó. Tegnap a városban és a vidéken félig-meddig lehetséges volt még a közlekedés, ma reggel óta azonban a városban úgy a villamos, mint a lóvasuton teljesen szünetel a forgalom. Vidékről is nagyon kevés kocsis jött be a mai vásárra. A Prágába érkező vasutak mind késnek. Még most is szakadatlanul esik a hó.

Késő éjjel kapjuk a távirati értesítést, hogy a bécsi nagy hófúvás miatt a Brunn-bécsi, a Pozsony-bécsi és a brucki vonalon kénytelenek voltak a személyforgalmat kisebbiteni. Az óriási hófúvás annyi akadályt gördített a vasuti forgalom lebonyolítása elé, hogy eddig még kétséges, vajjon az éjjeli Brunn-felé menő gyorsvonat elindulhat-e a Nordbahnból vagy nem.

— **Mátyás király szülőháza.** Említettük, hogy Mátyás király születési házát a kolozsvári tanács az Erdélyrészi Kárpát Egyesület muzeumának céljaira engedte át. Ezt a határozatot Szabó Samu és több bizottsági tag meglebbezte a belügyminiszterhez. Csak nemrégiben volt aztán az egyesület küldöttsége Pesten, hogy a miniszterelnök jó akaratát kérje. Széll Kálmán belügyminiszter ma döntött az ügyben és pedig az Erdélyi Kárpát Egyesület javára, amennyiben a város határozatát megerősítette. Az egyesület a muzeum berendezését már legközelebb megkezdheti, hogy szeptemberben a Mátyás király lovas szobrának leleplezése alkalmával a Kárpát-Egyesület muzeuma is megnyitható legyen.

— **Rotschild báró párba.** Párisban — mint onnan sürgönyzik — Loubert gróf, ki mindössze 23 éves, egy dühös antiszemita szellemen tartott levelet intézett a husz éves Rotschild Róbert báróhoz. A báró elégtételt kért a gróftól, de a gróf nem adta meg. Nem adta meg pedig azzal a kijelentéssel, hogy ő egy tacsónak nem ad elégtételt. Erre Rotschild báró sértő levelet írt a nemes grófnak, melyben nyomós okokkal bizonyította be, hogy tulajdonképpen nem ő a tacsó, hanem a gróf.

Most már aztán valószínűleg párba lesz a do-
logból.

— **Papszentelés** lesz holnap, vasárnap d. e. 10 órakor az aradi gör. kel. román templomban. Goldis József püspök szenteli fel Voniga Dávid ismert román író és végzett teológust, kit egyik temesmegyei községben tavaly választottak meg lelkésznek.

— **Okirathamisítás — fényképpel.** Érdekes határozatot hozott a minap a kir. kuria, egy felmerült esetről kifolyólag. A vádlott ezért került törvény elé, mert egy talált villamos vasuti bérletjegyen levő fényképet a maga fényképpel kicserélte s az ily módon megváltoztatott jegyet használta. A kir. kuria a vádlottat e miatt okirathamisításban mondta ki bűnösnek.

— **Sternthal Salamon gyásza.** Sternthal Salamon temesmegyei nagybirtokos, megyebizottsági tag s temesvári városi képviselő, zsidó hitközségi és zsidó egyházkerületi elnök felesége szül. Fischl Jenny 44 éves korában meghalt Temesvárott. Vasárnap temetik.

— **Ki a főnyeremény?** Az osztálysorsjáték legutóbbi húzásán a négyszázezer koronás főnyereményt egy kolozsvári fiatal tisztviselő nyerte meg. De csak a horribilis összegnek a felét, mert fél sorsjegye volt. Tisztviselőnek ment a kétszázezer korona, nagyon jó helyre ment.

— **Egyházi választások.** Nagy-Szebenből táviratozzák: A görög-keleti román főegyházmegye még a következő tagokat választotta meg a zsinatra: a szászsebesi kerületben Metianu drt és Hentes Jánost, a gyulafehérvári kerületben Cirleát és Bologa drt, a topánfalvai kerületben Chirtop-ot és Práda drt.

— **Joubert Alagon.** Érdekes epizódot mesél egyik budapesti sport-tudósító. Ez az epizód azt mutatja, hogy az angol jockeyk is erősen gyűlölik hazájuk délafrikai ellenfeleit. A sport-tudósító így meséli el a jelenetet, a mely ma történt Alagon:

Bemegyünk egy boxba, ahol egy toronymagasságu sötétpej álldogált.

— Ez Joubert — mondja a mester. — Azaz ma még Joubert, holnap már más neve lesz.

— A kegyelet miatt?

— Oh nem. Hanem Joubert-et egy angol jockey se akarja lovagolni. Hogy ők Joubertet győzelemre vigyék? Soha! Mit lehet tenni: Joubert valószínűleg átalakul Whietere, vagy Robertsre.

Ez a transzváli fuvallat.

— **Luczenbacher Pál végrendelete.** Luczenbacher Pál végrendeletét tegnap bontották fel Rupp közjegyző irodájában. A végrendelet igen rövid és mindössze ennyi intézkedést tartalmaz:

„Vagyonomat öt egyenlő részben öt fiamnak hagyom.”

Az öreg urnak rendszerető takarékoságáról tesz tanubizonyságot a végrendelet egyik passzusa, amely azt rendeli, hogy minden ruháját Pál fia örökli. Ennek az a magyarázata, hogy ez a fia termetre majdnem egyenlő a megboldogulttal.

— **Az ország czimere — iparczikkeken.** Arad város hatóságához leirat érkezett a belügyminisztertől az ország czimerének iparczikkeken való használata tárgyában. A törvény szerint a czimert csak azok használhatják, akik arra a miniszterelnöktől engedélyt nyertek. A mostani rendelet megtiltja, hogy olyan módon használják a czimert, mely azt a látszatot keltheti, mintha a használát engedélyezve volna. Ezt a dolgot így magyarázza meg a miniszterium: „A czimert használó alany személyével vagy cégével összeköttetésben álló egyén, vagy cég minőségének jelzésére szolgáló engedély nélküli czimer használat tilos.”

— **A rabbi özvegye.** Rémes öngyilkosság történt ma Budapesten. Back Izrael dr.-nak, a hirneves rabbinak özvegye, szül. Brill Róza végezte ki magát a férje után való buskomorságában. Backné vigasztalhatatlan volt a gyász eset óta. Mindig önmagában tépelődött, társaságba nem járt, ugyszólván alig érintkezett va-

lakivel. Gyászának, bánatának élt egyedül. Ma reggel 6 órakor Király-utcai lakásán a harmadik emeletről leugrott az utcára. A felismerhetetlenségig összezuzott testtel, szétloccsant fővel maradt az aszfalton. Holttestét beszállították a morgue-ba.

— **Ha nincs stempli.** Egyik aradmegyei városkában, mint minden kisebb városkában, vasárnap délután a bélyegelárusító helyek be vannak zárva. S mivel ilyenkor a postán sincs szolgálat, egyáltalában nem lehet bélyeget vásárolni. A minap egy aradi uri ember járt ott s épen vasárnap délután sürgős levelet akart föladni. Járt-kelt össze-vissza, de bélyeget sehohsem tudott kapni. Végre is bement a vendéglőbe s holmi ázsiai állapotokról kezdett mesélni a vendéglősnek. A vendéglős indignálva hallgatta haragos vendéget, azután karonfogta és elvezette a legközelebbi levélszekerényhez. Ott elkérte tőle a levelet s amugy bélyeg nélkül bedobta a szekrénybe. A haragos ur erre még nagyobb méregbe jött, hiszen épen bélyeg nélkül nem akarta a levelet föladni. A vendéglőst azonban az idegen mérgeződése nem hozta ki a sodrából, hanem flegmatikusan szólt:

— Most tessék bedobni a szekrénybe egy tiz fillérest. A levélhordó majd kiveszi és fölteszi a levélre a szükséges bélyeget.

— **A gyógyszerárak zárórája.** Az aradi összes gyógyszerészek holnaptól, vasárnaptól kezdve reggel fél 7 órakor nyitnak, este pedig 9 órakor zárják be a gyógytárakat.

— **Rejtélyes mérgezési eset.** A temesvári kir. törvényszék tegnap Csokován kiásta sírjából Weber Margit tetemét és hivatalosan felboncolta. A két hét előtt sirba szállt szép fiatal leány örök nyugalmanak ilyen megbolygatására egy feljelentés adott okot, a mely a temesvári kir. ügyészséghez érkezett Csákovárról. Ebben a fiatal leány mérgezés áldozatának volt feltüntetve és a súlyos büntetés elkövetésével Oberding Pétert gyanúsították, ki a leánnyal szerelmi viszonyban állott. A boncolás a feljelentés alaptalanságáról győzte meg a bizottságot, mert, amint kétségtelenül megállapították, a leány halálát szívszélhűdés okozta. Em-lítésre méltó az a körülmény, hogy az exhumált holttest szívében apró kutyafergeket találtak, holott tapasztalat szerint ezek a rovarok a májat szokták ellepni. A fiatalon elhunyt szép leánynak így hát visszaadták siri nyugalma, kedvesének pedig a tiszta becsületet.

— **Kifosztott óráüzlet.** Goldstein Béla budapesti órás és ékszerész üzletében az éjjel betörök jártak. A tolvajok a háznak Gólya-utca felé néző oldalán egy pinczeraktárba hatoltak be és onnan az udvarba lopódtak. Itt azután felfeszítették az ékszerüzlet ajtaját és behatolva, mintegy 600 korona értékű ékszert harcsoltak össze. Azután ugyanazon az uton, a melyen jöttek, tovább állottak. Az üzlettulajdonos jelentést tett a rendőrségnél, amely erélyesen nyomozza a betörőket.

— **Inspekciós hölgyek.** A városi árvaházban a jövő héten felügyelnek: Csécsi Imréné és Vajda Istvánné urnók.

— **A vándoraktárak.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter megmutatja, hogy külön vámsorompó nélkül is nagyon sokat lehet segíteni a magyar ipar- és kereskedelem kisebb-nagyobb nyomorúságán. Ma az üveg és porcellán vándoraktárak ellen kibocsátott rendelet közli a hivatalos lap. Mint a Budapesti Közlönyben olvassuk, a kereskedelemügyi miniszter a vándoraktárak visszaéléseinek meg-gátlása tárgyában a következő rendeletet adta ki valamennyi magyarországi másodfoku iparhatóságoknak:

Egy elem terjesztett konkrét panaszból értesültem, hogy egyes kereskedők külvagy belföldi gyarak hibás üveg és porcellán készítményeit tömegesen összevásárolva, az ország egyes városaiban vándoraktárakat állítanak fel, s áruikon a helybeli kereskedők lényeges megkárosításával, falragaszok és hirdetések útján tömeges és gyorsvá-

teljes ingerlő módon rövid idő alatt igyekeznek tuladni.

Szükségesnek látom tehát, hivatali elődömnök a vándor-raktárakkal való visszaélések tárgyában kiadott körrendeletére való hivatkozás mellett, felhívni az iparhatóság figyelmét arra, hogy a vándor-raktár tulajdonosok amaz eljárásában, hogy raktárakra a közönség figyelmét falragaszok, hírlapi hirdetések, vagy hirdetések, vagy hirdetésszerű nyílt körlevelek útján felhívják tömeges és gyors vételre ingerlő módon való árusítás jelenségei rejlenek, s így a vándor-raktár tulajdonosok a hirdetések kibocsátása és az árusítások megkezdése előtt nemcsak ipari igazolványt, hanem *előzetes iparhatósági engedélyt* tartoznak váltani.

Minden olyan esetben, midőn a vándor-raktár tulajdonosa hirdetményeit előzetes iparhatósági engedély nélkül bocsátja ki, s illetve előzetes iparhatósági engedély nélkül árult tömeges és gyors vételre ingerlő módon árusítja, az iparhatóságok, akár falragaszok vagy hírlapi hirdetések, akár följelentés útján jut az eset tudomásukra, a kihágási eljárás megindításával az elkövetett törvényellenes cselekmény legszigorubb megtorlása, s az ipartörvényben előírt díjak behajtása iránt azonnal késedelem nélkül tartoznak intézkedni.

— **A lokomotívvezető hőstette.** Clevelandban bámulatos hőstettet követett el nemrég egy vasúti lokomotívvezető. Amikor a vonat Sandyville állomásra érkezett, összerogyott a fűtő, aki már hosszabb ideje betegségről panaszkodott. Bevitték az állomás-épület egyik szobájába, ahol aztán megállapították, hogy himlőbe esett. Az emberek ijedten menekültek tőle, a beteget még a városka kórházába sem akarták befogadni. A lokomotívvezető felbőszült az emberek gyávaságán, az ájult fűtőt visszavitte a mozdonyra s a géppel nekivágott visszafelé, iszonyu hőzivatban. Az állomásfőnök tiltakozott, de hiába. A lokomotívvezető tudta, hogy Clevelandból másfélóra múlva indul gyorsvonat, melyet ha meg nem előz, okvetlenül vasúti szerencsétlenség történne. Az sem volt kizárva, hogy *gyorsított különvonat az időn belül induljon Clevelandból.* De a lokomotívvezető mindezzel nem törődött; neki egyetlen gondolata volt: hogy beteg fűtőjét minél hamarabb Clevelandba juttassa. Utközben vezette a mozdonyt, fűtötte a kazánt s időnkint vizet öntött a beteg ember szájába, a ki rettenetes szenvedésekkel feküdt a földön. A 150 kilométeres pályán végigrobogott a mozdony, mint a meteor; az állomásokon észrevétlenül végigsurrant, s mikor hóborítottan megérkezett Clevelandba, még néhány perc hiányzott is a másfél órából. A félig halott fűtőt bevittette a kórházba s még mielőtt a clevelandi gyorsvonat megindult volna, visszarobogott épp oly gyorsan, mint ahogy megérkezett.

— **A legolcsóbb ebéd.** A walesi herceg és a felesége a minap olyan olcsó ebédet evett, amilyent alig találtak föl még fejedelmi személyeknek. Összesen négy pence-t (körülbelül negyven fillért) fizettek három tál ételért. A dolog úgy történt, hogy Thomas Lipton, a *tea király*, ahogy a dús gazdag kereskedőt nevezik, nemrég St. Lukeban, London legszegényebb városrészében vendéglőt nyitott, amelyben szegény munkások három-négy pence-ért ebédet kapnak. Ez a vendéglő kitűnően bevált. A múlt hét végén a walesi herceg s hercegné, akik nagyon jól ismerik a tea-királyt, egész egyedül s bejelentés nélkül elmentek a vendéglőbe, hogy meggyőződjenek az ételek minőségéről. Mint a többi vendégek, két darab négypences márkát vettek s ezért kaptak levest, húst főzelékkel és tésztát. Jó étvágygyal megették a szerény ebédet s beszélgettek a szomszéd asztaloknál ülő szerény iparosokkal, akik csak jót mondtak az új vendéglőről. Sir Thomas, akit valaki értesített a fejedelmi vendégek érkezéséről, odasietett a vendéglőbe s vitt magával virágot és pezsgőt. A walesi herceg és her-

cegné pedig vígan koccintottak a vendéglő fölvirágzására, azután még vagy egy órát eltöltöttek az összes helyiségek, az óriás konyha és sütőház megtekintésével.

— **Betörés a menyezeten keresztül.** Nem mindennapi módon törtek be az elmúlt éjjel Kétegyházán a *Kohn*-féle rőfös kereskedésbe, mint tudósítónk jelenti. A betörő, a padlásajtó feltörése után, felment a padlásra s annak földjét ellapátolva, a menyezet deszkáját felfeszítette s úgy leereszkedett az üzletbe. Onnan 12 forintot fiókostól, apró pénzt, 3 vég kartont és az üzleti létrát elvitte. Azután az utcára nyíló ablakot kinyitotta s azon át elmenekült. A pénzes fiókot kiürítve az utca közepére dobta. A csendőrség erősen nyomozza a tetteit.

— **Telepátia.** Mr. Frank Pratt, egy chicagói ügyvéd nemrégiben táviratot kapott, hogy körülbelül egy esztendő óta a Filippinákön élő ikertestvére meghalt. A táviratot, mint a chicagói ügyvéd több barátja bizonyítja, már megelőzte egy „telepátikus hír“, s az eset olyan különös, hogy Észak-Amerika tudósai, köztük dr. Johns Quakenbos, a kolumbiai egyetem tanára, dr. Osgood Mason, a Psychical Research Society tagja és a telepátiairól szóló kitűnő műnek a szerzője is foglalkozik vele. Az ikertestvérek, miután a jogot elvégezték, csakhamar keresett ügyvédeké váltak. Annyira hasonlítottak egymáshoz, hogy a szüleik is alig tudták őket megkülönböztetni. Mozdulataik, szokásaik, minden lépésük ugyanaz volt, még a hangjuk is teljesen megegyezett. Hasonlóságuk annyira ment, hogy hüvelykujjuknak a lenyomata is egészen ugyanaz volt. Pedig a tudósok állítása szerint nincs két ember, akinél az egyforma lenne. Mind a ketten azonkívül huzódottak a házasságtól. 1898-ban a harmincz éves ikertestvérek elszakadtak egymástól. Fred Pratt, aki meghalt, keletre utazott, ellátogatott Kínába, Japánba, Szingaburghba, végül Manilába ment, ahol egy ideig maradni is akart. Legutolsó levelében a testvérenek azt írta, hogy nagyon jól érzi magát, mivel az éghajlat nagyon kedvező ránezve. Ezt körülbelül öt héttel a halála előtt írta meg. Egy este, februárban, Frank Pratt Chicagóban fontos iratainak a vizsgálása közben hirtelen, mintha a testvére hangját hallaná. És ez a hang így szólt:

— Elj boldogul Frank, mi elválnék — nem vagyok többé.

Rémülten sietett a chicagói ikertestvér a táviróhivatalhoz, s néhány szónyi kérdést intézett Manilába. Csaknem ugyanabban az időben adták fel Manilában az elhunyt barátai is a táviratot, amelyben a halálesetet bejelentik. Hanem a „telepátikus távirat“ gyorsabb volt, s óránként tizenegyezer tengeri mérföld sebességgel három nappal előzte meg a rendes távirati híradást.

— **A paprika, mint tolvaj.** Nem épen olyan értelemben kell venni a dolgot, a mint a cím föl-tünteti. Mert nem is a paprika követte el a tolvaj-lást, hanem *Petrucc Kati*, a ki szerette a Lajos kocsist, bár kevés reménynyel. Lajos megmondta már régebben a leánynak:

— Hiába édesgetsz, te Kati, nem bomlok a fajtád után . . . Keress más bolondot magadnak . . . Én ugy se lennék jóra való . . .

De Kati csak bizott a jövőben, úgy érezte, hogy egykor majd nyilni fog számára is a sokat megénekelte türelem rózsája. Mikor aztán sok család után kénytelen volt belátnia, hogy esztelen reményeit csak egy vékonyka fészély tartja még, kétségbeesésében merészet gondolt s ma véghez is vitte, a mit tervezett. Megleste Lajit, a mint az édesdeden aludt. Feje alatt egy általvető volt, az általvetőben egy pár csizma, két kenyér, egy kiló sült disznó hus, egy kutyakorbács meg egy csomag ázsiai (16 krajczáros) szivarka dohány. Kati odalopodzott . . . Elemelte a Laji általvetőjét és hirtelen egy jó adag szegedi paprikát szórt a kőszívű imádott két szemébe. Szavay Lajos felugrott, még ordított is retentő fájdalomában . . . A paprika erősen rága a szeméit dörzsölte mindkét kezével, természetesen akkor még jobban jajgatott. Kati után szaladt, a ki

egész lelkéből felkaczagva elszaladt a Laji általvető-jével.

Ennyiből áll a Laji és Katicza históriája, melynek összekuszált szárait Laji a rendőrség kezeibe szolgáltatotta, a hol most nagyban keresik Katit meg a Laji általvetőjét.

— **A legnagyobb óra.** Páris legújabb pályaudvarán, a lyoni-pályaudvar magas, tornyán a napokban óriási órát helyeztek el. Az óralap husz négyzetméter nagyságu, a mutatók három méter hosszúak. Az órát villamosan világítják, úgy, hogy jó messziről látható lesz a pontos idő. Ami különösen azoknak lesz hasznos, akik egy kissé elkésve jönnek. Az utolsó perczen egy kis sietséggel még elérhetik a vonatot.

— **Viszálykodás.** A pápa és az olasz király közt meglévő ellentétek újabban kiélesedtek megint. Annál inkább kelti fel az érdeklődést *Della Rocca* tábornoknak most megjelent „Egy veterán önéletrajza“ című műve, melynek egyik része világot vet arra, hogyan akarta az olasz papság Viktor Emánuelt rábírn egyházellenes intézkedéseinek visszavonására. 1869. vége felé, így beszéli *Della Rocca*, Viktor Emánuel San-Rossoreben hirtelen súlyosan megbetegedett. Az orvosok nem titkolták el a király előtt, hogy a betegség nagyon veszélyes, mire a király azt a kívánságát fejezte ki, hogy adják fel neki az utolsó szentséget. Menabrea tábornok, miniszterelnök, a későbbi francia nagykövet, aki folyton a király ágya mellett állt, rögtön futárt küldött a pizai hercegérsekhez, hogy küldjön papot a királyhoz. Az érsek teljesítette is a király óhaját, előbb azonban egy iratot adott át a fiatal papnak, hogy csak abban az esetben oldozza fel a királyt, ha az iratot aláírja. Az irat pedig a király uralkodása alatt történt összes egyházellenes intézkedéseknek visszavonását tartalmazta. A király azonban teljesen birtokában volt szellemi képességeinek és kijelentette, hogy mivel politikai aktusról van szó, nem írhatja alá, csakis a miniszterei ellenjegyzése mellett.

— A miniszterelnök ott van a király szobájában — így szólt a király a paphoz — vigyázz oda neki és mutassa meg az okmányt.

A fiatal pap elhalványodva ment Menabrea-hoz és elmondta a király üzenetét. Menabrea elolvasta az irást és arcát elfutotta a düh. **Reszkető, de főtött hangon, hogy a király meg ne hallja, így szólt a papkoz:**

— Tudja meg tisztelendő ur, hogy az olasz törvények értelmében tilos a haldokló lelkiismeretere kényszerrel gyakorolni és ha ha nem adja meg a fölödozást a királynak, rögtön lecsukatom!

A pap nem szólt semmit, lehajlott fövel ment be a király szobájába és a tisztelettel. Carignano herceg, Mirafiori grófnő és Menabrea jelenlétében ellátta a királyt az utolsó szentséggel.

— **Gonosz tréfa.** Nyáron Szegedén a bűntetőjárásbírószágot nem közönséges bűnügy foglalkoztatja. Köszvényes-Remetén nemrégiben elhunyt *Nyulas Ferenczné* anyósa. Az asszonyhoz, aki öt gyermek anyja, férje távollétében egy este bekopogtattak az ablakon *Nyulas József* és *Körösi Józsefné* s utaválót kértek. Munkákkal vitték *Kacsó Albertet* is, akit *Körösi Józsefné* fehérbe öltöztettek. Mikor a ház asszonya az ablakhoz lépett, a fehérbe öltözött *Kacsó* anyósja. Az ablakon, a többiek pedig félbehúzódtak a jelenségtől az asszony és öt gyermekét megremült, hogy *valamennyien palatós* lettek. A vizsgálóbíró *Kacsó* és *Körösi* megindította a vizsgálatot.

— **Öngyilkos katona.** Nádai Lajos 20 éves 32 gyalogezredbeli közlegény ma este 10 órakor a Mester-utca 43. szám alatti levele házában föbe lőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember szerelmes volt egy szép fiatal leányba, a ki abban a házban lakott, imádotja azonban nem

hallgatta meg esdekléseit. Ez annyira elkésztette, hogy a leány ablaka előtt öngyilkossá akart lenni. A segítségül hívott mentők életveszélyes sebével a helyőrségi kórházba vitték.

— **Tolvajok a vásáron.** A vásárok alkalmával rendszeresen megszaporodik a rendőrség dolga a tolvajok révén, kik a vásári zürzavart a maguk javára igyekeznek felhasználni. Az elmúlt éjjel egy egész karavánra való tolvajnépséget fogtak össze: férfiakat, asszonyokat, gyermekeket vegyesen. Egész éjjel folyt a kihallgatás, mialatt az elfogottak a városháza udvarán aludtak. Közülök *tizenegyet letartóztattak*, egy részüket eltoloncolták, a többiekét hétfőn toloncolják illetőségi helyeikre. A városi lopások közé tartozik a *Purin* Nika radnai gazdát ért baj. Purinnak Aradon két ökre veszett el ma. Az állatokra több óra mulva Fakert határában akadtak rá. Ugy történhetett a dolog, hogy ellopták az ökröket s veszély nélkül nem vihették tovább a tolvajok, hát inkább ott hagyták.

— **A nagy szegénység.** *Kirják* Margit 16 éves budapesti csipőtűző ma este marólugot ivott. A veszedelmes mérég annyira összegegette belsőrészeit, hogy még csak néhány lépésnyire tudott támolyogni, azután eszméletlenül rogyott a földre. A segítségül hívott mentők életveszélyes belső sérülésekkel vitték a Rokus kórházba. A szerencsétlen gyermek-leány végtelenül ragaszkodott édes anyjához, de olyan szegények voltak, hogy kénytelen volt szolgálatba lépni. Ez keserítette el annyira, hogy elakarta emészteni magát.

— **Iparos, vagy művész?** Ezt a kérdést intézte a kereskedelmi miniszter egy fölmerült eset alkalmából a hazai kamarákhoz, megtudakolva, hogy a fényképészet ipari vagy művészi foglalkozásnak tekintendő-e? A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara — mint nekünk írják — azt a választ adta, hogy a fényképészet föltétlenül ipari foglalkozásnak tekintendő, mint a melyet minden művészi tehetség nélkül mindenki megtanulhat és az e célra szolgáló gépek és eszközök segélyével folytathat. Ezzel aztán megoldást nyert az a függőben levő kérdés is, hogy a fényképészek iparkamarai illeték alá vonassanak.

— **A rejtélyes halott.** *Pollák* Henriket, a budapesti tüzoltó-utca 82. sz. a levő ház tulajdonosát, kit műhelyében tegnapelőtt fején sebbel halva találtak, ma délelőtt boncolták föl az orvosok dr. *Papp* Sándor vizsgálóbíró jelenlétében. A boncoló orvosok még délután is egyre dolgoztak a boncolás eredményét még nem tudni.

— **Sirkereszttek a kályhában.** Nagy-Szent-Miklósról írják, hogy *Kurth* Miklós a napokban feljelentést tett a csendőrségnél, mely szerint kegyetlen kezek a szerb temető sírjait egyre-másra fosztogatják. A csendőrség rajta kapta *Krecsun* Evát, amikor éjnek idején egy nagy kendőben keresztfákkal távozott a temetőből. A szegény asszonyt a nyomor vitte rá a szentségtelen cselekedetre.

— **Életunt szobafestő.** *Dum* Lajos 21 éves budapesti szobafestő segéd az este fölakasztotta magát. A házbeli szerencsére még idejekorán észrevették és levágták a kötélről. A mentőket hívták segítségül, a kik az alélt fiatalembert a Rokus-kórházba vitték. Végzetes tettét szerelmi bánatában követte el.

— **Arad városának egyik legsajátosabb üzlete,** mely kiválóan alkalmas a legkülönbébb cikkek jutányos beszerzésére, *Porter* Vilmos koronás árunéza az *Andrássy* tőren, a Központi szálloda épületében. Így semmi kétség az iránt, hogy mindazok, akik a vásárra érkeznek, figyelmükre méltatják *Porter* Vilmos koronás ruházatát, mely a maga hirneves szoliditásával, dus ruhájának pompás változatosságával, újdonságainak tömörével régóta mély győkeket vert a helybeli és vidéki publikum bizalmában és elismerésében. Bárkinék melegen ajánljuk.

— **Mi minden szükséges egy embernek?** A születésnél: bölcső, gyermekruha, később harisnya, cipő, kalap, játék, még később iskolatáska, íróeszköz, ruha, azután óra, láncz, evőeszköz, ágy, asztal,

fésű, kefe, szappan, nyakkendő, keztü, lámpa, konyhaedény, butorok, bot, ernyő, pipa, hegedű, kártya, szőnyegek, stb. Mindezen tárgyak és más ezer és ezer minden szakmabeli ipari és kereskedelmi cikk, szabott áron vásárolható egyetlen üzletben, a hirneves „Párisi nagy áruház“-ban (Budapest, Kerepesi-ut 38.), ahol — mint az egész országban ismeretes — minden vevőnek, ki 10 frtért bevásárol, egy művészi kivitelű képet ingyen készítenek bármely fénykép után, csupán s diszes papírkeretért fizetendő 1 frt 50 kr. E világhírű áruház összekötése mindenkire csak előnyös lehet és különösen most, az ünnepek és utazások előtt kérjen mindenki árjegyzéket, melyből előre is meggyőződhetik, hogy jobb, szebb és olcsóbb árukat sehol sem vásárolhat.

— **Jótekonyság.** *Kosinszky* Viktor ur, az áll. szőlőtelep igazgatója a szegény tanulók részére tiz koronát adományozott, mely nemesszívű cselekedetéért fogadja ez uton is köszönetemet. Özv. *Hauser* Károlyné, egyesületi elnök.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x — Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorhaj, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű *Pserhofer vértisztító labdacsokat*, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánlathatnak. Hasznos szolgálatot vélünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tegercs, mely 6 doboz á 16 labdacso 1 frt 5 kr. A pénz előzetes beküldése után 1 tegercset 1 frt 25 kr-ért, 2 tegercset 2 frt 30 kr-ért, 3 tegercset 3 frt 35 kr-ért küld bérmentve *Pserhofer* J. gyógyszeriára. Bécs, I. Singerstrasse 15.

— **x — Fontos háziasszonyoknak!** A lakás csak akkor lehet tiszta és pormentes, ha a padló fénymázzal van bevonva. Puha padlóknál ez akkor érhető el legjobban, ha azt az *Eisenstädter-féle* Lino-leum padló zománczal kenik be. Ezen kitűnő és elismert legjobb fénymáz gyorsan szárad, tartós és gyönyörű fényvel bír, nem terjeszt kellemetlen szagot, olcsóbb minden más fénymáznál, mert kiadóbb és tartósabb. Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk és kérjen mindenki kizárólag *Eisenstädter-féle* „Lino-leum padló zománcz“-ot törv. bejegyzett „vaslovag“ védjeggyel.

— **x — Nem förödöm kincsesel, vagyonnal, ha megeiegedett vagyok.** Am megeiegedett csak akkor az ember, ha rendezett viszonyok között él és — ha egészséges. Es épen itt hibázunk még leg-többet. Minden háziasszony bűnös fényüzésnek találná a szomjat pezsgóval itatni. Es mégis oly gyakran találkoznak a családokban ezen fényüzéssel, azt a kávéitalra vonatkoztatva. Nagyon sok háziasszony előtt még ismeretlen az, hogy a babkává félig *Kathreiner-féle* Kneipp maláta-kávéval keverve, nemcsak a háztartásban minden nap megismétlődő nevezetes megtakarítást jelent, hanem, hogy ezáltal a kávéital egy kellemes és jóízű zamatot nyer és az egészségre is kitűnő befolyással van. Csak egy kísérletbe kerül és meggyőződhetünk arról, hogy az a családok százezeiben bevezetett és kitűnően bevált kávévegyület takarékosági szempontból mily kedvező és hogy mily nagy előnyére válik az egészségnak. Ez bizonyára már egy adalék a megeiegedéshez és az egészséghez.

— **x — Hogyan lett egy házaspár 6 gyermekeivel boldog?** Egy, a fővároshoz közeli vidéki városban élt férj és feleség 6 gyermekével. A férj mindig szorgalmas volt, de mégis csak ritkán sikerült neki valamit keresni, úgy, hogy családját alig bírta eltartani. Az asszonynak egyszerre csak azon gondolata támadt, hogy férje tudtán kívül részt vesz az osztálysorsjátékban. Sokáig takarékoskodott a krajczárokkal, míg egy negyedecske sorsjegyet beszerezhetett volna; ekkor *Török* A. és *Társ* cégéhez, Budapest, Váci-körút 4. fordult és megrendelt ott 1/4 sorsjegyet. Számát sem az első, sem a 2-ik, sem a 3-ik és a 4-ik osztályban sem húzták ki. — Elcsüggedve írt az asszony *Török* A. és *Társ* cégnek: „még csak két osztály, aztán veszve vannak a megtakarított krajczárok.“ Ez azonban nem így volt, mert az 5-ik osztályban nagy nyereseménnyel húzták ki a számot. A *Török* cég, mely előtt a család szánalmas helyzete ismeretes volt, azonnal sürgönyözött az asszony részére, megállapított címre, hogy sorsjegyüket egy nagy nyereseménnyel kihúzták. Masnap már megjelent az asszony férjével

együtt *Török* A. és *Társ* cég budapesti irodájában, de férje előtt még titkolta, hogy mi történt. Csak amikor a huzási jegyzékből meggyőződött és *Török* A. és *Társ* cégtől a pénzt felvette, adta meg urának a felvilágosítást. A szegény ember öröme leírhatatlan nagy volt, reszkető kezekkel és örömkönnnyekkel szemeiben ölelte át feleségét ezen szavakkal: „neked köszönhetem jó asszony, hogy mindkettőnket gyermekeinkkel együtt igazt boldoggá tettél.“

— **x — Hazafiui kötelesség a magyar ipart támogatni és különösen olyan elsőrangú gyárost, mint Keresztély Sándor zongora-készítő, ki minta-telepén (Budapest, Váci-körút 21. iparudvar) raktáron tartja az összes külföldi zongorákat nemcsak, hogy azokat eladja, hanem azért, hogy a vevőknek azonnal be is bizonyíthassa, miszerint saját gyártmányu zongorái épp oly jók, és tartósak, mint bármely külföldi gyártmány. Keresztély Sándor rendkívül figyelmesen és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit, zongoráit 10 évi jótállással adja el és ócska zongorákat is becserél. Ha minden gyárosunk a magyar gyártmányunk olyan hirnevet szerez, mint Keresztély, akkor a magyar ipar föllendülése nemcsak hogy biztos, hanem még a külföldön is előkelő helyet fog kivívni.**

— **x — Evacuant dr. Egger (Cascarine)** ama kitűnő, igen apró hasbajtó labdacsoknak a neve, melyek a gyomrot nem terhelik meg, az emésztést előmozdítják és az anyagcsereit állandóan rendben tartják. Mint igen kitűnő enyhe hasbajtó és étvágygerjesztő az Evacuant dr. Egger megbecsülhetetlen házi-szer, mely a legszélesebb körökbe terjedni van hivatva. Főleg ülő életmódot folytató vérszegény egyéneknek nélkülözhetetlen. Kapható a *Nádor-gyógyszertárban* Budapest VI. ker. Váci-körút 17. Egy üvegcsé (40 szem) ára egy korona, 12 üvegcsé ára 10 korona. Kizárólag dr. Egger-féle budapesti készítmény kérendő.

Nagy vasuti baleset.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 31.

Glasgow-ból, Anglia egyik legnagyobb városából óriási vasuti szerencsétlenség hírére hozza táviró. Egy alagutban két vonat összeütközött, melynek már eddig több áldozata van, jobbra szegény munkás emberek, akiknek hazajötté hiába várja az otthonmaradt család.

Ma reggel Glasgowból elindult a vonat, zsufolásig telve a *Singer-féle* varrógép-gyár munkásaival, akik a gyár óriási műhely-telepeire akartak kiutazni. Glasgowból kifelé reggeli órákban kétszer is megy vonat, 5 óra 45 perczkor és 6 órakor. Szigoruan meg van hagyva, hogy a második vonatnak nem szabad addig megindulni, míg az első *Harrinscros*ba nem ér s onnét a pályát szabadnak nem jelzik.

Az első vonat ma is megindult a rendes időben, de mikor *Harrinscros* alá, egy sötét, hosszú alagutba ért, a fékező-készülék eltört. Vészjelet adtak s a vonat megállt, hogy a féket, melyre a kanyargós, meredélyes pályán szükség van, megigazítsák. Közben a második vonat teljes sebességgel megindult, daczárának, hogy szabad pályát nem jeleztek. A vonat vezetője későn vette észre az alagutban álló vonatot, annyi ideje már nem volt, hogy a maga mozdonyát kellő időben megállítsa.

Az összeütközés megtörtént. Óriási robajjal szaladt neki a vonat az előtte álló kocsisor-nak. Az első vonat három utolsó kocsija pozdorjává zuzódott, a többi kisiklott, egymás tetejére szaladt.

Az egész alagut vér, roncs és kocsihalmaz-zá vált. A sebesültek irtózatossá jajgatása, tette még rémesebbé a szörnyű képet. Rögtön táviratoztak a közeli városba orvosokért és másokért, hogy a vonat utasait kimentsék s őket gyógykezelésben részesítsék.

Külön vonattal érkeztek meg az orvosok s maguk is elborzadtak attól a véres jelenettől, mely szemük elé tárult. Egyetlen utas se került ki épen a romok alól. Egy embert holtan szedtek ki, harminczkettőt halálosan megsebe-

sitve. Azok száma, kik súlyos és könnyebb sebet kaptak néhány százra tehető.

súlyosan sebesülteket kórházba szállították. Már az uton meghalt három közülök.

A vizsgálat rögtön megindult, de a nagy szerencsétlenség okát nem sikerült megtudni. Legvalószínűbb, hogy a pályaór a hibás, a ki nem állította a második vonat előtt tilosra a jelzőt.

Egyről-másról.

(Mért niucsenek spanyol szentek? — A régi s az új nagybójtai prédikátorok. — A gyilkos család. — Automata szakácsné. — Emberölés családi tűzhely alapításért. — Tél a tavaszban. — Szerelmi regények.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Bójt vagyon és eshetik némely szó a papokról. Egyik legnevezetesebb bójtai szónok volt Abraham a Santa Clara. Ez a badeni nagyhercegségben született barát nemcsak kiváló szónok, de igazi humorista is volt a szószéken. Egy alkalommal beleszólt prédikációjába, miért van olyan kevés spanyol szent.

— Régeniben — ugymond Abraham a Santa Clara — még csak fölkerült a menyországra néhány spanyol, azonban ezek annyi cigartós-t szittak, hogy a többi szentek folyton-prüszköltek és köhögtek. Szent-Péter törte is a fejét, hogy szabadulhatna meg a spanyoloktól, míg végre jó gondolata támadt. Mesélni kezdte, hogy a menyország kapuja előtt pompás bikaviadal lesz, mire valamennyi spanyol szent kiszaladt a menyországból. Szent-Péter többé be nem eresztette őket s így menekültek meg az égiek a dohányfüsttől. Ilyenformán predikálta ki Bécsben a *fertelmes kivágott derekakat* viselő asszonyokat is, akik imigy zsbivásárra bocsátották kecséiket.

Sokban hasonlított a dörgedelmes szavu barátból *Blaskovich* András, az erki pap, akinek ismeretes az a prédikációja, a melyben a kathedráról *Sághy* Jánost szidta össze, valamint a részegségről elmondott klasszikus fulminatóriuma is.

Mostanában nem tudom, miről predikálnak a nagybójtai szónokok, de úgy vélem, nagyon helyesen tennék, ha egyszer kipredikálnák a rossz cselédeket. Nem valami nagyon férfiemberhez illő thema véltük foglalkozni, de hát nem is egy vagy két cselédről van itt már szó, de a rossz cselédről, mint a társadalmi epidemia, mint a társadalmi fekélyről.

Vagy nem borzalmas-e a fegyverneki leánynak, *Kotesz* Zsófiának az esete, a ki meggyilkolta czudarul, orvul alvó asszonyát, mert megbosszankodott rá. Maholnap rettegni fog a cselédtartó asszony a legcsekélyebb rendreutasítástól is, mert nem tudja, hol várja a balta, meg a cukorpárga. És lesznek a lámpaüvegek még piszkosabbak, gyarapodni fog a szakácsné urasszonyok piaczpénzből elspórolt tőkéje, meg valóságos jourokat fognak rendezni az uraság távol létében. Sokkal szomorubb eset ez és sokkal veszedelmesebb tünet a cselédek rossz-sága, semhogy humorizálni lehetne fölötté.

De kérdem, mire valók hát akkor azok az egyesületek, a melyek a cselédek erkölcsi képzését tüzték ki feladatul? Vagy már olyan rosszak, olyan demoralizáltak a cselédek, hogy semmi sem segít a szegény cselédtartó gazdákon? Örök dicsőség annak a mechanikusnak, a ki feltalálja lesz az első *automataszakácsné*nek. Nagyobb jót fog tenni az emberiséggel, mint eddig valamennyi fölhalál.

Kotesz Zsófia gyilkossága egyike a legrémesebb cselédgyilkosságnak. *Majláth* országbíró inasa *Spanga*, *Martonfalvy* ügyvédet szintén az inasa ölte meg. Magyarországon nem is jut hirtelen eszembe olyan nő cseléd, a ki így végzett volna urnőjével. — Annál nagyobb szenzációt keltett a hatvanas években Bécsben *Petersilka* Katalin esete, aki urnőjét, *Kobb* Erzsébetet, baltával verte agyon Sajátságos lélektani oka volt ennek a gyilkosságnak. *Petersilka* Katalin és egy iparos-segéd évek óta szerették egymást, de nem volt annyija egyiknek sem, hogy önállósíthassák magukat. *Petersilka* Katalin végre a rémitő gyilkosságra határozta el magát s elrabolta asszonyának egy betét-könyvecskéjét. A bíró előtt nem tagadott, s nyíltan kimondta, hogy azért követte el a bűntettet, mert

családi tűzhelyet akart alapítani. A hetvenes évek derekán még élt *Petersilka* Katalin s az osztrák birodalom egyik női fegyintézetében volt bezárva *Ebergényi* Juliával, az ősnemesi családból származó boldogiatlan leánynyal, a ki *Chorinsky* grófnét mérgezte meg.

A sok csuf társadalmi baj, zürzavar csak undort kelt lelkünkben és szeretnénk messze, erdőkön, hegyeken túl repülni egy szebb országba, a hol legalább a természet mosolyog. Különbben talán még ez is megváltozik már és írják *Abbaziából*, *Nizzából*, *Cannes-ből*, hogy *borult az ég, zuhog az eső*. A legszebb kerti mulatságokat tönkre teszi ott most a rideg tavasz. *Garelen* partik helyett a szalonokban theáznak az uraságok, drága pénzen fizetve azt, a miért mi itthon ingyen bosszankodunk. *Cannes*nak van különösen sok előkelő vendége s temérdek az orosz főúr, nagyhercegek is a *Riviera* e bájos pontján.

Erősen tartja magát a hír, hogy *Lónyay* Elemér gróf és neje is oda szándékoznak és *Monte-Carlo*-ban töltenek néhány hetet. Erről a szerelmi házasságról az egész kontinensen folyton beszélnek még. Egyre több és több ilyen régi szerelmi házasság emléke merül fel, a melyek most mind nagyon érdekesek. Ilyenek például: I. *Ferencz* császár leánya, I. *Napoleon* neje, *Mária-Luiza* főhercegnő *Neiperg* Ádám grófhoz ment feleségül. A jelenleg uralkodó német császár egyik nagynénje, *Henriette* Erzsébet, *Schlesswigholstein* hercegnő, *Ermarsch* orvoshoz ment nőül, a ki csak 1887-ben kapott nemességet, noha kezdetül fogva jól volt a császári családdal. *Erzsébet* bajor hercegnő, a mi királyunk unokája, *Seefried* Ottó báró hadnagy neje lón.

Ismeretes az 1809-ki magyar nemesi fölkelésben szerepelt *János* főherceg regéje *Ploch* Annával, az amszei postamester leányával, akinek utódai *Merán* gróf név alatt ma is élnek. *Henrik* főherceg *Hoffmann* *Leopoldina* énekesnőt vette el, *Sylvator* *János* (*Orth* *János*) főherceg pedig *Stubel* *Miczit*, a pesti gyapju utcai német színházból jól ismert *Stubel* *Lori* nővérét. A hatalmas II. *Sándor* orosz czár özvegye *Dolgorusky* hercegnő ma is él, s csak nem régen halt meg *Viktor* *Emanuel* özvegye *Verellone* *Rozina*, a későbbi *Mirafiori* grófné.

Szóval *Amor* pajkos fiu, a ki nem sokat törődik a szigorú udvari etikettel s nagyon szereti néha megtréfálni az unalmas hoppmestereket.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi kereskedelmi testületnek márczius 25-re összehívott közgyűlésén a tagok nem jelenvén meg határozatképes számban, a testület rendes évi közgyűlése folyó évi április hó 8-án, azaz virágvasárnap d. e. 11 órakor fog Aradon, a kereskedelmi akadémia épület dísztermében megtartatni. Ezen közgyűlésre a testületi tag urak azzal hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, érvényes határozatok fognak hozatni. Napirend: 1. A választmány jelentése a testület múlt évi működéséről. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a testület 1899. évi vagyoni állapotáról. 3. Az 1900. évi költség-előirányzat megállapítása. 4. A számvizsgáló bizottság kiküldése 1900. évre. 5. A békéltető bizottság tagjainak választása. 6. Netáni indítványok. E közgyűlésre a tagok figyelmét ez uton is felhívja az elnökség.

(*) Az első *Kossuth*-asztaltársaság tagjai felkérnek, hogy hétfőn este 8 órakor egy sürgős és nagyon fontos ügy elintézése végett okvetlenül a Jópásztorban megjelenjenek. Az elnökség.

(*) Nőegyleti közgyűlés. Az aradi polgári jótékony nőegylet f. évi április 8-án délután 3 órakor a városháza tanácstermében évi rendes közgyűlést tartja. Tárgysorozat: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Az alapszabályok módosítása. 4. Indítványok tárgyalása. A közgyűlésre a nőegylet összes tagjait meghívja *Fábián* *Lászlóné* fővédőasszony.

(*) Az aradi honvédegyelet választmánya április hó 1-én vasárnap d. u. 3 órakor a Tökölly-téri evangélikus templom-épületben, a temetkezési egylet helyiségében ülést tart, melyre a tagokat lapunk útján is meghívja az elnökség. Tárgyak: Pénztáros választása, befolyt ügyek bemutatása, netaláni indítványok.

(*) A székely-asztaltársaság holnap vasárnap este 8 órakor értekezletet tart a *Vadember*-hez címzett vendéglőben. Arra való tekintetből, hogy felette fontos ügyek képezendik megbeszélés tárgyát, felkéri az elnökség a tagokat, hogy lehetőleg teljes számmal jelenjenek meg az ülésen.

(*) A Vendégszeretet asztaltársaság rendes hetiértekezletét hétfőn, április hó 2-án délután 1/2 4 órakor *Novotny* *Lajos* Jó pásztorhoz címzett vendéglőjében tartja meg, hova minél több tag megjelenését kéri az elnökség.

NAPIREND.

Április 1. Vasárnap, Róm. vath. naptár: Hugó. — Protestáns naptár: Hugó. — Görög-keleti naptár (márczius 19.): Krizsán. — A nap kél 5 óra 23 perczkor, nyugszik 6 óra 12 perczkor. — A hold kél 5 óra 52 perczkor, nyugszik 8 óra 41 perczkor.

Április 2. Hétfő. Róm. kath. naptár: Ferencz. — Protestáns naptár: Ferencz. — Görög-keleti naptár (márczius 20.): Szabbel vértanúk. — A nap kél 5 óra 22 perczkor, nyugszik 6 óra 13 perczkor. — A hold kél 6 óra 30 perczkor, nyugszik 9 óra 56 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 758.3 milliméter, délután 2 órakor 759.8 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 1.9, délután 2 órakor C° + 7.0. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 5, délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 6 mm.

Időjósítás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változás nem várható.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4-5, pénteken délután 4-5 és szombaton délelőtt 11-12 óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Április 1. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Csanádi-palota.)

Április 4. A Szent-Margit részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Április 8. Müttermüller József hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Április 23. A gazdasági bank rendkívüli közgyűlése délután 6 órakor.

Május 2. Kórallatorvosválasztás Csermőn.

KÜLÖNFELEK.

□ *Rousseau* fehéreneműje. A *Revue d'histoire littéraire de la France* egy érdekes régi írását közli facsimilében. Ez az írás nem más, mint *Jean Jaque Rousseau* fehéreneműinek a listája, amelyet a párisi Bastilleban a rendőrség régi írásai között találtak. 1750-ből való és ámbár nincs aláírva, kétségtelenül a nagy filozófus kezeirása ez s a következő a története: 1750-ben karácsony éjszakáján betörést követtek el *Rousseau*nál. A tolvaj éppen a legérzékenyebb részén sebezte meg, elvitte a fehéreneműit, a melyek pedig *Rousseau*nak, mint a *Confessions*ban maga is elmondja, legkedvesebb holmijai közé tartoztak. Ott heverték éppen abban a szobában, ahova a tolvaj belört, szépen frissen kimosva egy asztalon, *Rousseau* biztos tudomása szerint „negyvenkét, igen szép vászonból való ing, amely ruhatáramnak az alapját tette.” Az a részletes leírás, amely a most megtalált okmányban látható, élénken tanuskodik arról, mennyire fájt neki a fehéreneműnk elvesztése. Ebből a leírásból tűnik csak ki, hogy *Rousseau* micsoda luxust fejtett ki a ruházkodás dolgában. A mai gavallérok sem vetekehetnek vele. De ez a lopás úgy látszik erősen hatott rá, mert ime így ír a *Confessions*ban: „Ez a kaland kigyógyított a szép fehérenemű iránt táplált szenvedélyemből és azóta sohasem volt egyebem három egészen közönséges ingnél, amely különben jobban is illet többi ruházatomhoz.” A talált íráson két szelvényzet is található, amelyekből kltünik, hogy a rendőrség üldözte és el is fogta a betörőket.

□ Az arány. Egy angol orrvosi hetilap legutolsó száma kimutatást közöl az angol hadsereg transvaali veszteségeiről. A kimutatás szerint az angol halottak és sebesültek aránya *Transvaal*ban ugyanaz, mint volt a németeké az 1870-iki háboruban, amikor is egy halott esett 5.3 sebesültra. Ennek a háborúnak a veszteségei a régebbi híres háborúk veszte-

ségeihez képest igen csekélyek. A lipcsei útközben például két sebesült esett egy halottra; az osztrákoknak Sadowanál három sebesülte esett egy halott, az oroszoknak pedig 1877-ben 2.1 sebesülte esett egy halott.

□ Képviselei illetékek. Franciaországban a képviselők naponként huszónöt frankot kapnak, Angolországban az elnök maga vagy hetven-ezer forintot kap egy évre, Olaszországban, Spanyolországban a képviselők ingyen utaznak a vasutakon, Ausztriában husz koronát élveznek egy napra s utiköltségeiket is megtérítik. Belgiumban a képviselők, a brüsszeliek kivételével négyszázhuszonhárom frankot kapnak havonként, Svédországban ezerhatszázötven frank jár nekik az ülésszakra, amely rendszeren négy hónapig tart; rendkívüli ülésszakban tizenhárom frankot és nyolczvan centimeot és utiköltséget. Norvégiában tizenhét frankot, Dániában nyolcz frankot és negyven centimeost tesz a napidij. Görögországban a képviselők rendszeren kétezer frankot huznak, Portugáliában ötszázötvenöt frankot kapnak hónaponta. Legjobb dolguk van az Egyesült Államok kongresszusi tagjainak, ők huszonötezer frankot kapnak évenként.

□ Fő a forma. Romániában azokat a választókat, akiket a lajstomból kihagynak, értesíteni kell. Az Adeverul közli a következő ily értesítést: „Fanutza A. órnagy urnak. Tudatjuk önnel, hogy nem szerepelhet többé a szenátusi választók sorában. Ennek oka, hogy ön meghalt.” Eljen a forma!

□ A taps a régi rómaiknál. Már sokszor vitatkoztak azon, hogy a közönség tetszésének nyilvánítása: a taps helyes-e, van-e létjoga. Szóltak mellette, beszéltek ellene, — s a taps azért még mindig megmaradt s meg is marad. Erdekes, mi módon fejezték ki tetszésüket a színészek a régi rómaiak. A tetszésnek ugyszólván minden árnyalatát másképpen juttatták a színész tudomására. Ha az előadás elég jó volt, akkor a hüvelykujjukkal csettintettek. Nagyobb elismerés volt, ha már a baltenyerüket ütögették a jobbhoz, az meg már kitüntetetés számba ment, ha a kézről félgömböt formáltak s úgy tapsoltak. Az elismerés legmagasabb foka pedig az volt, hogy a tógájuk egyik csucsat a színész felé nyújtották. Nagy művészek kellett annak lennie, aki ezt ki tudta érdemelni. Minthogy pedig a szegény néposztálynak nem volt szabad tógát viselnie, a színészetért rajongó Aurélián császár a plebs között inpróbé kis kendőket osztatott ki, hogy ezzel inregessenek.

□ Inas-ész. A nagyságos ur szól: — József, jobban kellene fűteni; az ember megfagy. — Pedig 22 fok a meleg. — Megbolondultál? — Oh, megnéztem. A szalonban van 12 fok, az ebédlőben 10 fok, összesen 22 fok.

□ Írók, tudósok életkora. A tizenkilencedik század híres íróinak és tudósainak koráról állítottak össze statisztikát. És pedig azokról az írókról és tudósokról szól a statisztika, akik átlag nagy kort értek el. Augier például meghalt hetvenkilenc éves korában, Irving hetvenhat évet ért meg, Paul de Kock hetvenegy évet, Auerbach hetvenet, Andersen hetvenet, Bulwer hetvenet, Collins hatvanötöt, Cooper hatvankettőt, Hawthorne hatvanat, Ebers hatvanat, Scheffel hatvanat, Flaubert ötvenkilencet, Dickens ötvennyolczat, Daudet ötvenhetet, Marryat ötvenhatot, Thackeray ötvenhárom, Balzac ötvenegyöt, míg Maupassant már negyvenhárom éves korában halt meg. Az átlagos kor, amelyet ezek az írók elértek, hatvanhárom esztendő volt. Negyvenhat író hatvanhat éves átlagos kort ért el. Negyven tudós átlag hatvan-két esztendőig élt. A történettudósok még több ideig élnek, harmincznyolcznak hatvanhárom év volt az átlagos koruk.

□ Az ismeretlenség leple alatt. Február 14-ike a névtelenség napja Angolországban. Bálint napján, vagy amint Chaucer, a híres angol költő mondja, a természet menyegzőjének napján mindazok az érzelmeik, amelyek titok-

ban lappanganak, szokat öltének, de csakis a névtelenség álarcza alatt. A megnyilatkozás módja lehet egyébként ajándéktárgy is s ezen a napon van dolga a postának. Annyi szerelmes levelet és a szerelem egyéb dokumentumát sehol másutt egy nap alatt nem közvetítenek. Még a leányok is szint vallanak ekkor titkos imádjatuk előtt, persze szintén csak névtelenül. De dolgozik a csufondároskodás, a guny is és a névtelenség leple alatt sok barátnak és ismerősnek dörzsölik az orra alá a gyöngegséget. Természetesen mindent elkövetnek, hogy napvilágra ne kerüljön a titkos levélirő és azért többnyire nyomtatott levelezőlapokat vagy leveleket küldözgetnek ilyenkor, olyasféleképpen, mint újévkor, vagy karácsonykor.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— Az első leánykiházasítási egylet m. sz márczius hó 25-én tartotta Schwarz Armin elnöklete alatt számos tag jelenlétében XXXVII-ik rendes közgyűlést. Az évi jelentésből kivesszük, hogy az 1899. kezelési év kedvező és eredménydus volt, amennyiben 14271 jutalékrész lett ujonnan beírva, mely tekintve a mult évi általános rossz gazdasági viszonyokat, kielégítőnek mondható a belépett tagok, valamint a beírt kedvezményezették tulnyomó számban a legfiatalabb korosztályokhoz tartoznak. Bizonyítja ez, hogy az intézet új beiratkozásokkal fiatal, életerős elemet nyert. Az 1899. év bevételai 2030452 k. 76 fillérrel minden czímlenél, tetemes emelkedést mutatnak. A kiadások 864882 k. 18 fillértíge nyeltek, mely összegből különösen kiemeljük a nászjutalék fejében történt kifizetéseket 529750 k. 76 fillérral. Ez összeg 206 tagra 756 kedvezményezett javára, melyek közt 19 áva volt, oszlik meg. A legkisebb nászjutalék 600 korona, a legnagyobb 10360 korona volt. Az évi bevételi többletből 1000286 k. 76 fillér, a matematikai dijtartalékhöz csatolandó, melylyel az 5120373 k. 78 fillérre emelkedik. Az alapszabályszerű javadalmazásoknak eleget téve a nászjutalék felemelési alaphoz 82642 k., a külön tartalékhoz 33056 k. 80 fillér és a hivatalnoki nyugdíjalaphoz 4000 korona utaltatott. A mérleg főösszege 5824869 k. 20 fillér, ez 1610943 k. 82 fillér tartalékbetétekben, 1792811 k. elsőrendű záloglevelekben, továbbá két intézeti házban, melyek 15144 k. 48 fillér leírása után 1496353 k. 78 fillér értékben vannak felvéve, végre saját kötvényekre adott kölcsönben, kint levő díjkövetelésekben és penzkszetben nyeri fedezetét. A közgyűlés az évi jelentést és mérleget tetszőssel tudomásul vette és a felügyelőbizottság indítványához képest az igazgatóságnak a felmentvényt megadta. A jegyzőkönyv hitelesítésével Steiner Ferencz és Rátfay Károly urak bizattak meg. Miután még Krisztinkovich Béla főmérnök szövetkezeti tag indítványa, hogy az igazgatóságnak, különösen Schwarz Armin elnöknek, a felügyelőbizottságnak jegyzőkönyvileg köszönet és elismerés szavazzassék, egyhangulag elfogadtatott. Következett az új választás. Az igazgatóságba Schwarz Armin, Kohn Károly, dr. Wittmann Mór, dr. Reich József, Eisler József, Herzfeld Zsigmond, Tsuk Sándor és Kohn Arnold hat évi időtartamra közfelkiáltással újból választottak. A felügyelőbizottságba szintén közfelkiáltással dr Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Héger József, Wertheimer Albert, Weil David I. és Seifensieder József (új) egy évi időtartamra lettek megválasztva. A közgyűlés kívánságának megfelelően, az elnök ajánlataira a visszalépett választmányi tagok ismét s Dietz Miksa, Lachnit János, Lechner Benő, Pruzsinsky József és Steiner Armin mint új tagok választottak meg.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.

Budapest, márczius 31.

Déltőzsdé. A búzakinálat mérsékelt, vételkdv javult. Szilárd irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba, 2¼ fillérig magasabb árákon. Egyéb gabonáneműk közül rozs szilárd, árpa nyugodt, tengeri emelkedőben, zab szilárd, a többi kevés forgalommal. Időjárás hűvös, szeles.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.50—7.51
Buza októberre	7.78—7.79
Rozs áprilisra	6.38—6.39
Rozs októberre	6.60—6.62
Zab áprilisra	4.90—4.91
Tengeri májusra	5.39—5.40
Repce augusztusra	12.80—12.90

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.54—7.55
Buza októberre	7.77—7.78

Rozs áprilisra	6.40—6.41
Rozs októberre	6.61—6.62
Zab áprilisra	4.90—4.91
Tengeri májusra	5.41—5.42
Repce augusztusra	12.80—12.90
Zárul 4 órakor korona	
Osztrák hitelrészvény	751.20
Magyar hitelrészvény	748 —
Leszámlítóbank részvény	490.50
Rima-Muranyi vasút részvény	617.—
Osztrák-magyar államvasút részvény	631.—
Közúti vasút	659 —
Városi villamos vasút részvény	336.—

S z e s z ű z l e t.

— Márczius 31. —

Mai jegyzéseink: Keszaró nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyba 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélküli per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szarított mosók 11 korona métermázsanként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Márczius 31. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 94.—96.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 102.—103 — fillig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 100.—102.— fillig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 100—101.— fillig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Közép páronként 240—290 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 99.—100 fillig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 99.—100.— fillig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 99.—100.— fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 98.—99.— fillig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendő. — Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések osztélarából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertesleltár: Márczius hó 28-án volt készlet 21009 darab, márczius hó 29-én főlhajtott —800 darab, márczius hó 29-én elszállított —271 darab, márczius hó 29-én maradt készletben 32188 darab. Uzlet: Váltóadatok.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdé

Budapest, 1900. márczius 31.

Magyar aranyjaradék 40%	97.20
Magyar koronajáradék 40%	93.60
Magyar arany 4 1/2%	101.—
Magyar ezüst 4 1/2%	99.75
Magyar keleti vasút	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvat-szlavon földtehermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyeresénysorsjegy kölcsön	164.25
Fizaszabályozási és szegedi kölcsön	141.75
Osztrák papirjaradék	99.—
Osztrák jaradék ezüst	98.75
Osztrák jaradék arany	98.25
Koronajáradék	99.20
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1785.—
Magyar hitelbank részvény	749.—
Osztrák hitelintézet részvény	752
Osztrák-magyar államvasút	635.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.28
Német birodalmi марка	113.55
London	242.95
Páris	96.40

REGENY- CSARNOK.

Egy titkos rendőr kalandjai.

— Angol bűnügyi regény. —

Angol eredetiből fordította:

Szebenyel Sz. [9]

(Folytatás.)

Ugy tettem, amint parancsolta és midőn az ügyvéd megérkezett, behívtak a szobába. A tüz égett és a hamutartóban fekete hamut láttam, mely mintha papiroستól eredt volna és a bádogg szelencze az asztalon hevert felnyitva, üresen. Amint megnéztem a dobozt, láttam a fedélnek a felső felén azt a három K. betűt, mely a levélborítékon is felkellette már figyelmemet.

1900. április 1.

— Azt akarom, fiam mondá nagybátyám, gy légy tanúja, mint csinálom a végrendeletet. Ha a bíróság bizonyítom, hogy az akiről az bizonyára reád fog szállani. Ha élvezni tudod, örömben és békében. Tarsd meg, ha nem, úgy hagyd azt a legdobb ellenségedre. Sajnálom, hogy ily kétélűt kell tudnodra adnom, de nem tudni, mi fordulnak majd a dolgok. Kérlek ird alá, ol az ügyvéd ur mutatja.

Aláírtam a papírost, amint azt az ügyvéd ölte és elvitte magával. Ez a dolog elképzelhető igen mély benyomást tett rám és gondolkoztam, tépelődtem fölötte napról-napra, elkül, hogy valamire mentem volna. Nem mertam magamról lerázni azt az irtózatot, met bennem keltett, noha amint a hetek múltam egymásután, és az életünkben változások fordultak elő, a dolog nem volt előttem már y szenzációs. Nagybátyámon azonban észleltem változást. Többet ivott, mint valaha és még kevésbé érzett hajlandóságot társaság iránt. Nagybátyám irodájában töltötte idejét, magára urva az ajtót belülről, de néha ki is jött a kertbe, össze-visszaszagatva mindent és vadul adonászva egy revolverrel, kiáltozta, hogy ő nem fél senki ember fiától, hogy ő vele nem veselkedik sem ember, sem ördög. De mi-ön ily fajta kitöréseken átesett, ismét szójába rohant, maga után bezárva az ajtót, ly képet nyujtott, mint egy ember, ki nem bírja kiállni már a lelkében dúló iszonyu etteges terhet. Ilyenkor, még ha akár milyen ideg volt is, homlokán izzó verejtek gyönyözött.

De hogy ne untassam önt, Holmes ur és hogy a dolog végére érjek, megjegyzem, hogy egy éjjel, midőn ily részeg állapotban kirohant, ohse tért többé vissza. Ott találtuk meg arzan fekvő, a kert lábánál egy kis pocsolyában. Orszaknak még nyoma sem volt rajta és a víz is csak két lábát megtartá, hogy a tör-nyénységét állapított meg, amit nagybátyám ismert temperamentuma is fényesen igazolt. De on, ki tudom, mennyire félt a haláltól, nem mertem hinni, hogy önmaga oltotta volna ki magát. De a dolog elmúlt és atyám átvette a gazdaságot, meg vagy tizenégy ezer font ster-lingot, mely a bankba volt letéve.

— Bocsánat egy pillanatra, szakitá félbe Holmes. Ez úgy, amint előre is látom, egyi-azoknak a ritkás ügyeknek, melyek sok-er keresztül csak egyszer kerülnek elem. Mondja meg kérem, mikor kapta nagybátyja a velet és mikor történt az állítólagos öngyil-osság?

— A levél 1883. márczius 10-én jött, hája pedig hét héttel később, május 2-ikán te.

Köszönöm, kérem folytassa.

Midőn apám átvette a harshámi birto-ot, résemre körülményesen megvizsgálta a s szobát, melyet nagybátyám mindig zárva rtott. Ott volt a bádog doboz, noha tartalma legsemmisült. Fedelének belső oldalán ott disz-ak a három K. betű és kívülre ez volt írva: velek, jegyzetek, nyugták, intézvények. Ez onyára az elégetett papirosok mineműségét arta jelezni. Ezen kívül más érdekes dolog m volt ott, kivéve egy garmada papirost, yzökönyveket, melyek a nagybátyám ameri-életére vonatkoztak. Némelyek a háborúhól-ak voltak és világosan mutatták, hogy jó onna volt és bátor harcos. Mások meg a i államok ujjaszervezésére vonatkoztak, po-ikai dolgok és ilyesmik.

Nos, midőn atyám Horshamba jött lakni 84 elején — minden a legjobban folyt egé-85 januárig. Négy nappal ujév után, amint gelinél ültünk, atyám hirtelen sikolyt hal-ott. Ott ült, kezében nyitott borítékot tartva, g a másikban száraz narancsmagot tartott. dig mindig nevetett, midőn a nagybátyám- történt narancsmag históriát meséltem ne-ede most midőn vele is ugyanazon dolog tör- mitsem mondó arczkifejezéssel bámult ga elé, nem értvén a dolgot.

— Hát ez mit jelent János? kérdé?

— Szivem olomsúlyu lett.

— Hiszen ez K. K. K., mondtam.

— Belenézett a borítékba.

— Ugy van, mondtá. Itt vannak a betűk.

— Mi az, ami föléjük van írva?

„Tedd a papirokat a kerítésre.“ Ezt olvas- tam ki belőle.

— Micsoda papirokat? kérdé apám.

— A kerti kerítést gondolja. A papiro- sok meg azok lesznek, melyeket elégetett a bátyám.

— Eh, mondtá bátorságot véve, mi itt czi- vilizált országban vagyunk és nem adok sem- mit az ily számár ijesztgetésre. Honnan jön ez a levél?

— Dundeéből. A bélyeg legalább azt mu- tatja.

— Valami bolond viczczelődő, mi közöm van nekem a papirosokhoz meg a kerítéshez. Nem is figyelek az ilyen bohóságra.

— En mindenestre jelentést teszek a rendőrségnel.

— Hogy kinevessenek, mi? Azt nem fo- god megtenni!

— Engedd meg apám!

— Nem engedem!

— Hiába volt minden. Nem lehetett vele vitatkozni, és én rossz előérzetekkel szivemben jártam-keltem a pusztán.

Három nappal később, atyám elutazott egy barátja meglátogatására, ki Portstown-Hillivár- ban volt parancsnok. Részemről örültem, mert azt tartottam, hogy ha távol van, kevésbé van kitéve a fenyegető veszélynek, mintha otthon volna. De biz ebben a feltevésemben tévedtem. Másodnapra, hogy atyám elutazott, sürgőnyt kaptam az őrnagytól, apám barátjától, hogy rögtön jöjjenek, mert apám beleesett egy meszes gödörbe, mely a szomszédságban volt és most eszméletlenül fekszik, betört koponyával. Hoz- zásietem, de meghalt, anélkül, hogy eszméle- tét egy pillanatra is visszanyerte volna. Ugy- látszik sétájából hazatérve, a vidéket nem is- mervén, a homályban nem vette észre a göd- röt és beleesett. A rendőrség nem is igen soká habozott a jegyzőkönyvbe iktatni, hogy „meg- halt balesetből kifolyólag.“ Minden egyes kö- rülményt óvatosan megvizsgáltam, de semmit sem bírtam találni, mely a gyilkosság gyanu- ját bennem megerősítette volna. Nem volt ott erőszaknak, rablásnak, lábnyomoknak a legkis- sebb jele sem, az egész vidéken nem láttak semmiféle idegent és mégis, talán sejtji, hogy legkevésbé sem érzem magam biztosnak a vé- letlenség okozta halál felől.

Ebben a kellemetlen lelki állapotban vettem át örökségemet. Most kérde, mért nem adtam tul rajta? Azért, mert azt hiszem, hogy ez az egész dolog, nagybátyám életének egy esemé- nyével függ össze és így a veszély egyforma úgy egyik, mint a másik házban.

1885. februárban volt, hogy szegény atyám meghalt és 2 év és 8 hónap mult el azóta, minden esemény nélkül. Ezen idő alatt boldo- gan éltem Horshamban és remélni kezdtem, hogy a csapásnak vége van és hogy atyám ha- lálával véget ért a bosszu műve. Azonban na- gyon hamar kezdtem remélni, mert tegnap reg- gel ugyanazon módon jött hozzám a csapás, mint atyámmal történt.

A fiatalember kivett zsebéből egy borité- kot és abból öt narancsmagot szórt az asztalra.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Szm. sz. tv. délután	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. sz. tv. délután	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.50
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	7.15	Személyvonat reggel	8.46
Vegyesvonat délután	4.16	Vegyesvonat este	7.49
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv reg	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesről szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Vasárnap, 1900. évi április hó 1-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árákkal:

A két pisztoly.

Eredeti énekes népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigligeti.

SZEMÉLYEK:

Báró Szirtfoki Bács Károly.	Szeréna . . . Tolnainé.
Lenke, leánya Harmath J.	Hugli borbély Hegyessi Gy.
Bájkerti . . . Gáthi K.	Bibi, neje . . . Tajkerti B.
Várhídi . . . Czako V.	Rózsa Redit Szidi.
Stein László Gy.	Sobri Pintér Imre.
Lujza, neje . Kalocsa R.	Piros Pista . . Mezei Péter.

Kezdete 3 és fél órakor.

Bérlet 162. sz.

Páros.

Este 7 órakor, rendes árákkal:

A cigánybáró.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Jókai Mór. Zenéjét: Strauss J.

SZEMÉLYEK:

Zsupán Andorffy P.	Barinkai Déri Jenő.
Mirabella Tolnainé.	Gábor diák Pintér Imre.
Gróf Carnero Hegyessi Gy.	Pali, cigány Czako V.
Czipra Székely A.	Józsi, cigány Gáthi K.
Szafti Ruzsinszki I.	Szepe Jenei Gy.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTER.*

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

ALAPITTATOTT 1798-ban.

UJDONSÁGOK

TAVASZI

felöltőkben

kelmékben

SELYMEK, RUHADISZEK

remek választékban!

GYÁRI VÁSZONRAKTÁR.

Elismert legjobb minőségű

Rumburgi, creas és irlandi

vásznakban.

Asztalneműek, Törülközők, Chiffonokban.

Készpenz fizetés mellett eredeti gyári áron számíttatnak.

KÜLÖNLEGESSÉGEK

MENNYASSZONYI

KELENGYÉK-BEN

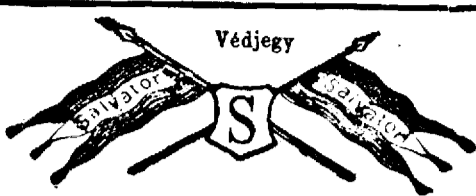
Kiváló tisztelettel:

Probst Károly és Társai.

ARADON.

Vidékre minták és költségvetések bár- mely cikkből bérmentve küldetnek.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal fele- lőséget a szerk.



Védjegy

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

a Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben** vagy **húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjessén.

KERPELIZSÓ

könyv- papir- és zenemű kereskedése

Aradon, Andrassy-tér 20. sz.

(Arena-épület.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy üzletem zenemű részét bővítvén, — nálam minden zenemű ujdonság megjelenés után azonnal, mélyen leszállított áron, — átjászott hangjegyek pedig féláron kaphatók.

Művirág kellékek

legelőnyösebb beszerzési forrása.

Képes levelező lapok nagyban és kicsinyben való árusítása. Naponta ujdonságok. Az összes kedveltebb szivarkahüvelyek dus raktára. Igen jutányos árak.

Nyomatványok, valamint könyvkötői munkák gyors és olcsó készítése.

Ugyan-e cég ajánlja

26.000 kötetes

kölcsönkönyvtárát,

(Atzél Péter-utca 1. sz. alatt az udvarban),

hol minden ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható, számos kiváló új művel szaporítva.

Kölcsöndij havi 60 kr., vagy kötetenkint 4 kr. — A könyvek újak és tiszták. — Jegyzék ingyen.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Kerpel Izsó.

Kleinoscheg-Elysée
a Segjők Szegő

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gondal és izléssel készülő
különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes celloidin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép **30** korona,
6 darab mignon-fénykép . . . **4** korona,
6 darab vizit-fénykép . . . **6** korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképező. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett

Megérkezett!

Megérkezett!



Megérkezett!

A legjobb minőségű

OROSZ ES CHINAI TEA

eredeti csomagolásban és kimérve

kilója 10 koronától 88 koronáig.

TÖREDÉK TEA

kilója 8 korona.

Valódi jamaikai és belföldi rumok

literje 2 koronától 7 korona 40 fillérig üveggel együtt,
üres üvegek a beszámított árban visszafogadtnak.

VOJTEK és WEISZ

tea és rum nagykereskedése

ARADON.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1887. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1900. évi V. 29—2. sz. végzése következtében dr. Somló Arad aradi ügyvéd által képviselt Goldschmidt Mihály javára Rebenwurzel Sámuel és fia becsüdi czég ellen 973 kor. 88 fillér s jár. 1900. febr. 7-én foganatosított kielégítés végrehajtás útján le és felülfoglalt és 881 kor. becsült következő ingóságok, u. m. butorok, kocsik, kádák, kocsik, lovak, bolti állványok, kávéberendezések, üst és egyebek nyilvánosan eladtnak.

Mely árverésnek a n.-buttyini kir. bíróság 1900. évi V. 29—2. sz. végzése folytán 973 kor. 88 fil. tőkekövetelés, ennek 1896. évi január 1. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj, összesen 147 kor. 66 fillérben bíróságilag megállapított költségek erejéig Bonczesden Sámuel Rebenwurzel Sámuelné lakásán leendő árverésére 1900. évi április hó 2-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz meg kell venni szándékozók oly megjegyzéssel, hogy meg, hogy az érintett ingóságok az 1887. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1887. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt N.-Buttyin, 1900. évi márczius hó 15-én.

Klausner

kir. bír. végrehajtó

Union Bank erdőüzlete Bécs.

Van szerencsénk a tisztelt szőlőbirtokosoktól arról értesíteni, miszerint legjobb tölgyfából készített I. osztályu

szőlőkarónk

elárusításával

Holländer Ig. urai

aradi fakereskedőt megbíztuk és meghatalmaztuk arra, hogy az elárusított szőlőkaró árát felvehesse.

UNION BANK erdőüzlet

Bécs.

6617/1900.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén gyakorlandó korlátlan, korlátolt és kismértékben való szesz italoknak mily mennyiségben kimeréséről az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által szerkesztett összeírási jegyzék 6. ívét az állami italmérésről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 17. szakasza és az erre vonatkozó utasítás 17. szakasza értelmében 1900. évi április hó 2-ik napjától 9-éig bezárólag a városházán a városi fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azok az érdekeltek részéről nemcsak megtekinthetők, de az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az engedélyesek bármelyike részéről, esetleg az ipartársulat, kereskedelmi testület részéről észrevételek tehetők, mely észrevételek a város adófelügyelőségénél írásban nyújtandók be.

Arad, 1900. márczius 24.

A városi tanács.

Alapított 1845.

Üzlet áthelyezés.

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha telepe.

Főraktár: Arad-, Csanád-, Békés-megyék részére

ARADON,

ANDRÁSSY-TÉR, A „FEHÉR-KERESZT“ SZÁLLODA MELLETT.

T. cz.

Támaszkodva ama elősmert hirnévre, melyet félszázad óta fennálló, tehát legrégebb **uri-, fiu- és gyermekruha raktáram** magának kivivott, bátor vagyok szives figyelmét arra felhívni. — Bátran állíthatom, hogy

férfi-, fiu- és gyermek-ruha raktáram a legnagyobbak egyike

e szakmában, s hogy raktáron van nálam oly gazdag választéka a ruhakelméknek, hogy képes vagyok bárki-
nek, még oly kényes igényeit is teljesen kielégíteni.

Megállapított jó hirnevemhez képest csakis **tiszta gyapjuszövetből** feldolgozott jó minőségű
árut tartok, úgy, hogy én minden egyes darabért, különösen annak csinoságáért és tartósságáért kész vagyok
teljes kezességet vállalni.

Az által, hogy minden darab saját műhelyeimben készül, abban a kellemes helyzetben vagyok,
hogy a legolcsóbb árban szolgálhatom ki a közönséget. Minden egyes darabnak ára, magára a darabra számok-
kal van följegyezve s így a tultartás vagy tulfizetés egyenesen ki van zárva.

Épen azért az én raktáram mindenkinek, a ki akár a maga, akár a gyermeke számára ruhát
vásárolni akar, a legszolidabb s legalkalmasabb bevásárlási forrás.

Látszólagos olcsó árak által ne vezettessék a t. vevő urak magukat félre; mert aki olcsón vél
vásárolni: az vásárol drágán, hanem szerezzék be férfi-, fiu- és gyermek-ruha szükségleteiket a már 1845. óta
fennálló hirneves ée bizalomra méltó czégemnél.

Teljes tisztelettel

NEUMANN M.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha telepe.

Aradon, Andrassy-tér, a „Fehér Kereszt“ szálloda mellett.

Alapított 1845.

TARTÓS SZAGTALAN **AZONNAL SZARAD**

Csak a valódi Christoph-lakk kéresek.

Ezen gyártmány törvényesen védve van.

Christoph-Lakk

A LEGJOBB MÁZALÓ ANYAG A PALLÓKRA

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Ladányi László, Árpád-tér.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Ladányi László, Árpád-tér.

Lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatóak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, **elkerültek**. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázálást. A palló nedves tárgyval feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt,

várgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázálást stb.; van azután

Húzza fénymás (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két közep-nagyságu szobára való) 5 frt 90 kr. vagy 9¹/₂ márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Arad: Lázár Gyula, Ladányi László.

B. Gyula: Fehér István.

Brád: Ábrahám István.

Özv. Schwemmer Emánuelné

főlk-üzletében

Vörösmarthy-utca 2. és Hunyady-utca 1. sz.

Tisztelettel értesíti a n. é. Arad és vidéke közönségét, hogy a raktáron levő dus választéku férfi és női szövetek-, vászonneműek-, asztalneműek-, damaszt terítőkből, férfi és gyermek kalapokban, férfi ingekben, férfi nyakkendőkből, női, férfi és gyermek cipőkből. Végül

legújabb divatu női kabátokat legfinomabb selyem béléssel

ugy az üzlethelyiségben, mint a vásár tartamára a vásár sátorjában, igen jutányos árak mellett áruba bocsájtja.

A Vörösmarthy-utcai üzlethelyiség berendezése

1900. május 1-én

igen jutányosan eladó.

Teljes tisztelettel

Özv. Schwemmer Emánuelné,

Vörösmarthy-utca 2. és Hunyady-utca 1. szám.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a mai naptól fogva a cipő termelő szövetkezetből kiléptem és tovább saját nevem alatt **Templom-utca 8. szám** alatt, az „Óriási csizma”-hoz

újólak

czipész műhelyt

nyitottam.

Amidőn ezt a n. é. közönségnek tudtára adom, azon alázatos kérésrel fordulok, sziveskedjék engem továbbra is becses bizalmával megtisztelni és további rendeléseivel megszerencsésíteni, én pedig igyekeznék fogok teljes megelégedését kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel 1254

Szilágyi József,

czipész.

Templom-utca 8. sz.

JELENET AZ UTCZÁN.

Két ur találkozik:

— Ön azt fogadta, hogy vidéki lapot nem olvas. És most mégis mennyire szereti az *Aradi Közlönyt*.

— Hisz az *Aradi Közlöny* nem vidéki, hanem *országos lap*. Én tehát következetes maradtam, mikor azt mondtam, hogy vidéki lapot nem olvasok.

— Es az *Aradi Közlöny*ből értesül oly kitűnően az eseményekről? Onnét veszi ön azokat az eredeti tudósításokat és ötleteket, melyekkel az egész társaságunkat szórakoztatja.

— Ön nem tud semmit. Nem csak magam miatt tartom az *Aradi Közlönyt*, hanem a feleségem, a leányom és a gyermekek miatt is. A rendkívül pontos táviratok, napi újdonságok, regény, tárcza, színház és egyéb nagy gonddal csinált rovataiban mindenik megtalálja a maga olvasni valóját. Nem is sejtji, hogy milyen kulturális hivatást tetjesít az *Aradi Közlöny* a család körében.

— Es milyen a lap iránya?

— Szabadelvű, demokrata és bátor szókimondó. És milyen friss! A fővárosi lapok sohasem hozhatnak olyat, mit már kora reggel nem olvastam volna az *Aradi Közlöny*ben, részletesen és kimerítően. Megjelenik napenként legalább 12 oldalon. Ez okból mondható a legnagyobb vidéki napilapnak. De azért kérem — ne rendelje meg.

— Hogyan ön annyira dicséri és mégis lebeszél?

— Igenis lebeszéltem, mert majd megrendelem én az ön részére. Mert ha én rendelem meg, úgy megkapom a *Murai Károly pompás kacagató adományüteményét*.

Árlejtési hirdetmény

A kovaszinczi görög keleti román templom renoválása céljából 7752 korona 92 fill. irányzása mellett folyó évi április hó 7-én d. e. 11 órakor ottani központi hitfelelőskolánál tartandó árlejtést dettetik.

Az árlejtési feltételek, és költségvetés hivatalos órban a kovaszinczi görög lelkészi hivatalnál megtekinthetők.

Kovaszincz, 1900. márcz.

Colf Niko

1241

biz elnö

500 forintot

fizetnek annak **Bartil** fogvizének használata mellett, üvege 35 kr. valahányszor fogfájást kap, vagy a szája büdös lesz. (Csomagolásért külön 10 kr.) **A. Bartil's Erben**, (E. Winkler) **Wien**, Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt kapható **Bartilla-féle** fogvizet. A szitványok feljelentő 161 díjaztatnak. Kapható Aradon: **Rozsnyay Mária** gyógyszerárában, Szabadság-tér.

8287—1899. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Victoria takaré- és hitelintézet végrehajthatónak, Szokács Togyer végrehajtást szenvedő elleni 600 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén levő, Kurtics községében fekvő a kurticsi 1108. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1—4. sorszám alatt foglalt ingatlanokra az árverést 721 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi április hó 25. napjának délelőtti 9 órakor Kurtics községében az árverésen

megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100/0-át vagyis 72 frt 10 krt középszében, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1899. decz. 25.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Bilkey,

kir. tszéki bíró.

248—1900. sz. 1256

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírószág V. 47—1900. számú végzése által dr. Czukkermann Soma s többek javára Kass Béla és neje aradi lakosok ellen 51 kor. és eddig összesen 5 kor. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal le- és felülfoglalt és 704 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 47/1900. sz. kiküldést rendelő végzés foly-

tán a helyszínen, vagyis Arad Szabadság-tér 19. sz. alatt lelereszközlésére 1900. évi április 2-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érint. ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsült áron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóság vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1900. évi márcz. hó 18. napján.

Györffy Arnold

kir. bir. végrehajtó

Lakik Vörösmarthy-u. 3.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész

Sterilizált gyermektej

gyógy- és pasteurizált tej termelése

ARADON,

Batthyányi és Kossuth-u. sarkán.

Telefon szám 286.

Sterilizált gyermektej. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják. A csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palaczkban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számú	1—8	napos	gyermeknek	1 napi	adag	8 palaczk	48 fl.	1 palaczk	7 fl.
2. "	8—30	"	"	1 "	"	8 "	80 "	1 "	8 "
3. "	30—90	"	"	1 "	"	7 "	60 "	1 "	10 "
4. "	90—180	"	"	1 "	"	6 "	64 "	1 "	12 "
5. "	180—több	"	"	1 "	"	6 "	70 "	1 "	14 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csiráktól mentes, kitünő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbetegék részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforralás nélkül is élvezhető. 1 liter 60., Fél liter 34 fillér.

Tüdőbajosok részére való tej. A betegek zsírvesztését pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforrás nélkül is élvezhető 1 liter 60 fl. Fél liter 34 fillér.

Édes savó. Gyomor és tüdőbetegek részére sterilizálva. 1 lt. 24., Fél liter 16 fl. Diabetikus betegek részére való tej. Cukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona, 1/2 liter 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készíttetik minden a gyógyászatban előforduló Gyógytej mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsékelt áron és pontosan készítve.

Szolid elv! — Pontos kiszolgálás!

Ifj. Kopetkó Károly

ARADON,

Minorita-palota. * (Templom-utca)

Megérkeztek:

Tavaszi és nyári idény-ujdonságaim

u. m.:

Női-ruha kelmék, selymek, disztárgyak, kitünő jó minőségű biztos szintartó cretonok, zephirek, battistok és selyem áttört zephirek nagy választékban.

Remek szép selyem- és csipke napernyők.

Kitünő jó minőségű uósnak és

Schroll-féle chiffonok.

Plissérozás és gouvellérozás bármily széles elvállaitatik

Kitünő jó legyházi kötött harisnyák.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uralótlány kabát, nadrág és mellényre } 6.50 frt finom
7.50 frt finomabb
8.50 frt legfinomabb.

Egy vég fekete kangaru legfinomabb minőségű szalon kötényre 10 frt. Továbbá kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a méretek, szín és ár megadása. Még nem felelték árát becsarótlánk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 81/a.

Mária-Czelli gyomorcsseppek

KITÜNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nélkülözhetlen, régóta hírnevet szerzett átvágytalanságnál, gyomorbetegségek, kellemetlen szaga létezésénél, vérszegénységénél, izomgyengeségénél, gyomorgörgetésénél, székkelenyedések és egyéb

Ugyazinté főfájásoknál, a gyomor túlterhelésénél. Kipróbált gyógyszer gásteremtés és májbetegségek ellen. Mindezen betegségeknek a Mária-Czelli gyomorcsseppek sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz orvosok bizonyítvány tanuskodik. Egy közönséges palaczk ára használati utasítás 100 kr., kétszeres palaczk ára 70 kr.

Brády Károly Gyógyszertára a Magyar Királyságban Bécs, I. Fleischmarkt 11. Továbbá az összes gyógyszertárakban.

KRISPIN JÓZSEF

hangszertermében

Aradon, Deák Ferencz-utca 28. sz. a. levő (saját házában.)



A gazdag készletben levő új és átjátszott zongorák és harmoniumok eladás és bérbeadásra a legjutányosabb árban rendelkezésére állanak a n. é. közönségnek.

Zongora hangolások és javítások jutányos ár mellett.

Ugyanott minden más hangszerek u. m. hegedűk és hangszerrekhez szükséges kellékek, egyes alkatrészek nagy választékban kaphatók.

Az összes bel- és külföldi zeneirodalmi ujdonságok mindig készletben vannak s minden legújabb zenemű hangjegyei kaphatók.

Harminczezer kötetből álló szépirodalmi kölcsönkönyvtár, magyar, német és francia munkákból havonként 80 krajczár, kötetenként 50 krajczár olvasási díj mellett.

Uzletemet a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlván, biztosítom lelkiismeretes, pontos kiszolgálásról.

Krispin József, ARAD, Deák Ferencz-utca 28. szám alatt.

Valódi hazai készítmény!

Az aradi cipészek termelő szövetkezeté

a tavaszi idényre

a modern divatnak megfelelő, kizárólag kitünő tyukszemmentes anyagból készült

3000 pár cipőt tart raktáron.

Dus választék férfi-, női és gyermek cipőkből.

A szövetkezet célja — a külföld silány áruit kiszorítani és a magyar ipart fejleszteni — a n. é. közönség által inkább érdemel pártolást, miután ezáltal nemcsak a hazafiai kötelességének tesz eleget, hanem szükségletét is jobban és olcsóbban fedezheti a szövetkezetben,

melynek raktára a

Templom-utca, Minorita-palota,

a leányiskolával szemben van.

Valódi hazai készítmény!

Pártoljuk a hazai ipart nemcsak szóval, hanem tettel is.

Tegyük próbavásárlást tenni tyukszemmentes cipőkből.

GUMMI

és
halhólyag
elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.
cs. és kir. szab. orvos sebészeti mű és kötész-gyáros
Budapest, IV. Koronaherozeg-u. 17.
Alapítva 1878.

Arak tuczonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány	1.— 8.—	frtig
Capottes americans (rövid)	2.— 5.—	"
Suspensorium	0.60 3.—	"
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.—	"
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.—	"
Eredeti pessarium oclusivum (Pelliporus) Mezinga tanár szerint	1.80 2.50	"
"Diana-öv" szab. havibajjelleni köt.	3.50 5.—	"

(Mindhárom hölgynek nélkülözhetetlen.)

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Bécs 1894. Budapest

Csász. és kir. szabadalom 14.583. sz. alatt.

Arany érem. Milleniumi nagy érem.

BALÁZS JÓZSEF

KOCSIGYÁRTÓ,
ARAD, KÖLCSEY-UTCZA II. SZ. (Templom-utca sarkán.)

Miután Aradvárosában ezen iparág eddig tökéletes szaktudatában még nem volt kifejlődve, ennél fogva bátorkodom a n. é. közönségnek tudtára adni hogy ezen pályán Bécsben és Budapesten 30 éven át sikerrel versenyeztem: az utóbbi 18 éven át Budapesten mint hírneves kocsigyáros híreben a legzebb kivitelű kocsikat készítettem, azért is a gyártmányaim nagy érmekek lettek kitüntetve. A sorsomnak az volt az akarata, hogy Aradon is tehetségemet ismertté tegyem, ennél fogva készséggel elvállalom bármilyen legfinomabb vagy egyszerűbb kivitelben új kocsik elkészítését ezenkívül összes kocsijavításokat u. m. kovács, bogárn, nyerges és fényező munkákat legtar-tóssabban és legszebb kivitelben lehetőleg legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett pontosan elkészítek. Kész új kocsik valamint már használt de jó karban lévő különféle formájú kocsik raktáron eladásra állanak.

1054/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kérődzőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes in-
tézkedéseket tartalmazó 404. sz. állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.
Aradon, 1900. évi márczius 19.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

Legelősebb árak! Legnagyobb választék!

Sieburger és Társa

Első magyar papir-kárpit-gyár,
BUDAPEST.

Raktár: V. ker., Fürdő-utca 8. + Gyár: III. ker., Lajos-utca 9.

Ajánlják a legnagyobb választékban raktáron levő legelősebb, valamint drágább saját gyártmányu legfinomabb angol, francia, japán
papir-kárpitokat a legdivatosabb kivitelben lakások, irodák, kávéházak, szállodák, vendéglők, fürdők, továbbá nyaralók legizlésebb díszítésére.

Videki megrendelések a leggondosabban lesznek eszközölve és kívánatra saját munkásainkat küldjük a kárpitozás végzésére.

Mintakönyvekkel, valamint költségvetéssel a legkészségesebben szolgálunk.

Szolid munka! Pontos kiszolgálás!

Szép, üde és bájos arcot csak az általános közkeveltségnek örvendő Kriván-féle

Benzoe-Tej-Creme

használatával lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már három nap alatt szépít és üdit.

Eltünteti minden arcztisztalanságot és bőrkütiéseket. Az arcnak friss üdeséget és elfragadó báj kölcsonöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatfk.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.
Egy dohoz Mentu-pouder (fehér, rózsá v. crem színben) 1 korona.

Főraktár: **Vojtek és Weisz** Arad és **Török József** gyógyszerháza Budapest.
A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszerháza Világoson.

Csak a világi várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.

Mindenemü fogfájásnál legbiztosabban ható szer a Kriván-féle

UNIVERSAL-FOGSEPPER.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszerházaiban.

Tek. Kriván János gyógyszerész urnak Világos.

Az én által feltalált Benzoe Tej-Creme oly kitünő hatása, hogy ismét felkell kérnem, hogy 6 tégelyt utánvétellel küldjön, mert minden ismerős család kér belőle.

Tisztelettel: HACKER MÓR.

— Elsőrangú látványosság! —

Aradon, a Boczkó-utca végén, a vörös ökörrel szemben látható a

Plastikai panopticum

Nagy történelmi és mechanikai Muzem

életnagyságu önműködő és élethű műalakokkal a mult és jelenből, a legnevezetesebb szereplőket ábrázolva.

— Belépti-díj: 10 kr. —

Naponta nyitva reggel 9 órától este 10 óráig, este fényes világítás mellett. — A muzeum a legnagyobb pompával és fénynyel van berendezve.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik, mely tisztelettel

WERIN R., igazgató.

Bővebbet a nagy falragaszok.

Hoffmann Sándor

divatáruháza ARAD, színház-épület.

Prágai jó minőségű női

glacébőr keztyük

minden színben

csak 75 krajczár.

Harisnyák

ellismert jó minőség,

gyermekek részére még mindig régi

árjegyzék szerint.

női fekete 3 pár csak 1 frt.

Övek:

Szalag övek minden színben

már 50 krtól fejjebb, nagy választékban

Bőr övek minden színben

darabja csak 35 kr.

Izléses férfi nyakkendők. * OCASSIO! Selyem napernyők 1.50 frt. * Legújabb ruha díszek és hozzávalók. * Gyönyörű női nyakkendők.

2 üzlethelyiség május 1-én átadott.



Kathreiner

csak valódi az ismert

Kathreiner-csomagok!

Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utánzott csomagokban.

Kathreiner Kneipp maláta kávéja

a legizletesebb, egyedül egészséges és egyszerűs mind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja

előszeretettel és folyton növekvő eredménnyel élveztetik a családok százezreinek.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja

a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag tiltatik, a legpompásabban helyettesíti!

Majdnem egészen új
kütsir kocsik
 Eszterházy-utca
 és egy...
biezikli
 azonnal eladó.
 Bovebbet az aradi fejcsarnokban
 Széchenyi és Batthyányi-utca sarkán.

1076

KÁTRÁNY-SZAPPA

szabványos orvosok ajánlják, Európa legjobb...
 fenyő-síkkal alkalmazták

Berger-féle gyöcske
 A gyengébb kátrány-szappan

Berger-féle glicerin
 30% glicerin tartalommal...
 Ára minden fajnak...
 darabonként 25 kr., 6 darabonként 150 kr.

Berger-féle Potrocska
 reos orr, kiütés, bőrvizketeg...
 szeplő szappan ige

Berger-féle kénes
 mitesszer és artritizáltság ellen...
 izzadás és hajkihullás

Berger-féle fogszappan
 1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohány...
 a legjobb fogtisztító szer. A többi...
 kat illetleg utalunk a röplapra.
 szappanokat kell kérni, mertán...
 utánzatok vannak. Gyár és...
 G. Kell & Comp. Troj...
 Pécsiút...
 Árja 30 kr...
 szappanok...
 Berger-féle...
 hátszárn...
 ár:

... 1900. Tavasz idény. 1900. ...

Legnagyobb választék bel- és külföldi
szövetekben

.. Telefon 369. szám. ..



Mérték utáni megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Holtzer József uri szabó, Aradon
Vörösmarthy-utca
1. szám

Divatos szabászat. kítűnő munka.



Nagy raktár: kész férfi-, fiu- és gyermek felöltőkben. Hawalock, ulster
gummi köponyeg, turista-, sport- és vadászruhák, libériák minden ki-
vitelben. — Feltűnő olcsó árak!

Árverési hirdetmény.

Schneider Mártonné szül. Mu-
rosch Rozáliának, Schneider Kata-
lin és Rozália szentmártoni lakó-
sok elleni ügyében, az aradi tör-
vényszék P. 414/1900. sz. végzé-
sével kirendelt alólirott zárgond-
nok részéről, ezennel közhírré té-
tetik, hogy a kurticsi 691. sz. tjk-
vben felvett ingatlanokból Schnei-
der Katalint illető hányadra a ha-
szonbéri árverés határidejéül április
hó 7. napjának d. e. 10 órája,
a helyszínén Sofronya pusztán,
(közvetlenül a vasut mellett) ki-
tűzetik.

Haszonbérbe adatik: mintegy
40 hold (1100 □-öl) buzával beve-
tett szántó föld, holdanként 40 ko-
rona kikiáltási árban;

Továbbá 40 hold (1100 □-8les)
tengeri művelés alá veendő szán-
tó föld holdanként 24 korona kiki-
áltási árban.

A haszonbérbeadás, esetleg kis-
sebb részletekben is megtörténik.

A fizetési feltételek, valamint
egyéb módzatok, alólirott zárgond-
noknál tudhatók meg. A bér-
letidő tartama 1 egy év.

Szentmárton, 1900. márczius
hó 10-én.

Hátlzhoffer Ádám,

1202.

zárgondnok.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

melyek főelőnyei: *préselt aczéllemez-állvány, téglayacszól-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatatlan szerkezet,*

továbbá: a szab. osztrak-magyar államvasutársaság resiczal mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lóerejű *gőzcséplő-készleteit.* Sack-rendszerű, aczéllap-
ekelővel ellátott *ekéit,* „Boni“-főle kéttengelyű *eketalyigáit járgányos cséplő-készleteit,* szecskavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalma-
zásokat f. évi január 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok jár-
hatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupan oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közön-
ség tévútra vezettség és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki
nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

217

A magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE.

U. WÄGNER és TÁRSAI

Egyesült gyárak

Mint Beteti Társaság

BUDAPEST.

GYÁR és IRODA: IX, TINÓDY-UTCA 3,
a Gizella-malom mögött.

Fiók: **BÉCS.**
XVIII, Schopenhauerstrasse 45

ARJEGYZEK INGYENES BÉRLENIVÉ

SÁMOS KITÜNTETÉS

TELEFON SZÉNSAV

JÉGSZÉKRENYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK és PINCZETELSZERELÉSI GYZIKKEK



6767/1900.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város 1899. évi
zárszámadása a részletezett kimu-
tatások, vagyoni leltár; a város
cselekvő és szenvedő vagyoni állá-
sára vonatkozó mérleg az anyag-
számadási kivonat, a következtetés
számadása, ugy a tanácsnok jelen-
tése folyó évi márczius hó 22-től
kezdve folyó évi április hó 5-ig
bezárólag a városház tanácstermé-
ben közszemlére kitétetnek.

Erről a város adózó polgárai
azzal értesítetnek, hogy jogában
áll minden egyes adózónak a szá-
madásokat megtekinteni s azokra
észrevételeiket az 1886. évi XXI.
t.-cz. 17. szakasz b) pontja értelmé-
ben a folyó évi április hó 12-én
tartandó városi rendes közgyűlést
megelőzőleg legalább 5 nappal a
tanácshoz betérjeszteni.

Arad, 1900. évi márczius 21.

A városi tanács.



Divat

ujdonságaink tavaszi kel-
mékben, selymekben meg-
érkeztek.

Legujabb diszek és
csipkék.

Szőnyeg,
függöny,
paplan,
matraczok,

a legjobb minőségben és nagy
választékban kaphatók.

Vászon és asztalneműek,
törülközők, damasztok,

menyasszonyi **

** * * **kelengyék**

mind kiritelben és dus vá-
lasztékban mindenkor raktáron
vannak.

Fegyházban

kötött gyermek, női és férfi
harisnyáinkat daczára a foly-
tonos áremelkedéseknek elő-
nyös vétel folytán továbbra is
régí árjegyzékünk szerint
áruljuk.

Napernyők

a legnagyobb választékban már
1 frt 25 krtól kezdve kaphatók.

Valódi
carlsbadi
glace kesztyük a legjobb mi-
nőség
4 gombbal
párja 95 kr.

Rosenbluh H. és Tsa
Arad,
Szabadság-tér 19.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és hálhólyag, az egyedüli legbiztosabb legmegbízhatóbb és teljesen
ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszor** férfiak és nők
részére. Ára tuczatonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—,
4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts amerio.** tuczatra frt 3.— 4.— és frt 5.—.
Női óvszerek Hassé tanár-féle frt 2.—. **Monsinga** tanár-féle
frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszer
is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczatonként frt 2.—, 3.—,
4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana öt havi kötő nőknök, legjobb a világon, drbja frt 2.50

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban, ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a
pénz előleges beküldése után

J. R E I F,

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves higiénia specialista cég. 1860

20% engedményt

ki e hirdetésre hivatkozik!

Zálogtárgyak
elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönség-
nek ezennel tudtul adni, hogy

Ékszertárgyak
1900. évi április 4-én,
ingóságok
1900. évi április 5-én,
délelőtt 8 órakor a tekintetes város
kapitányi hivatal egy tisztviselője jelen-
létében üzlethelyiségemben Kossuth-
utca 12. sz. azon

1900. január hóban esedékes
zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki
nem váltattak, sem elzálogolási határ-
idejük meg nem hosszabbítottak,
legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mol-
telt el fognak adatni.

Weisz Dávid.



1.000.000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény jegyzéke.
A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben.

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő		Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. i	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40
50,000	nyer. és jut. összesen	13.160,000

Nyujsunk kezét a szerencsének!

**Már sokan szerencsések lettek egy ná-
lunk vásárolt sorsjeggyel!**

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir.
szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint
a sorsjegyek felét pénznyereménnyel húzzák ki és egy külföldi
sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni,
mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény sze-
rencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az
egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt	—,75	vagyis	150 korona
egy negyed (1/4) "	1,50	"	3.— "
egy fél (1/2) "	3.—	"	6.— "
egy egész (1) "	6.—	"	12.— "

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 7-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház
BUDAPEST, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek
és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa** főelárusítók Budapest.

Kérem részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben postautalványnyal küldöm. A nem tetsző
utánvételre kérem. törleendő.

Pontos cím:

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegyztiszta és zsrmentes készítmény a

Margit-Crème.

Rövid 116 alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és hűnlőhelyeket, még koros egyéneknek is üdébajos arczsint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykezéleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykezéti készítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

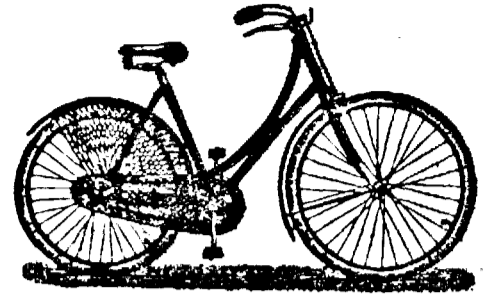
gyógyszertára és vegykezéti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak. Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Singer, Wehler és Willson, Gritner, Minerva, Nathman.

Telefon 96.

Arad legrégibb varrógép- és kerékpár-javító műhelye



Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kemény Lajos üzlete vezetésétől márczius 1-én visszaléptem és üzletemet saját nevem alatt, régi helyiségemben

Szabadság-tér 7. sz. a.

tovább folytatom.

Mint tanult szakember és úgy a bel- mint külföldön sok éven át szerzett tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy t. vevőimet szakszerű munkával és a legjobb áruval mindig pontosan és lelkiismeretesen kielégíthessem.

Előnyös összeköttetésem a külfölddel lehetővé tették, hogy csakis a legjobb angol és német gyártmányok kizárólagos főképviseletét magamnak biztosítsam s minthogy úgy az üzletet, mint a mechanikai műhelyt magam vezetem és aránylag csekély üzleti költséggel van, szakmámba vágó minden szükségletét nálam a legolcsóbban és a legelőnyösebben fedezheti, miről egyszeri bevásárlással azonnal meggyőződhetik. Teljes tisztelettel

Hammer Vilmos,

villanyműszerész, kerékpár- és varrógép-kereskedő.

Singer varrógépek öt évi jótállás mellett, 30 forint.

Német gyártmányú kerékpárok, mindennemű anyaghibákért egy évi jótállás, 105 frt.

Nagy szakszerű javító műhely. Villanyos házi és szállodai csengők. Telefon, tűz- és vészjelzőket jutányosan, jótállás mellett szerelnek.

Állandó nagy raktár angol, amerikai és német gyártmányú kerékpárokból.

Kétfajta varrógép, Dus vállalkozó raktár varrógép alkateszekből és kerékpár felszerelési cikkekkel. Nagy raktár villanyműszeresekből.

A legjobb és legolcsóbb keneczeolaj és

fakonserváló szer

most és marad is a már 20 év óta kipróbált

Carbolineum

Avenarius szabadalma.

Utánzatoktól óvakodjunk!

„CARBOLINEUM”-gyár Avenarius R. Amstetten N. Ö.

Iroda: Bécs, III/1. Hauptstrasse 84. 1228

Aradon kapható Magyar Ferencz urnál.

3886—1900. h. k.

Hirdetmény.

F. évi márczius hó 15-ikén egy kutya által 6 egyén megmaratott.

A kutya felbonczoltatván az veszettségben gyanusnak találtatott, minélfogva az 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tárgyában a nagymélt. földmívelési m. kir. miniszterium által 40.000. 1888. sz. alatt kiadott utasítás 188. §-a alapján az Arad szab. kir. város területén levő összes kutyáknak 40 napig kötve tartását, vagy pedig úgy az utcán valamint otthon a

lakásban is harapás ellen biztos szájkosárral való ellátását rendellem el.

Miről alkalmazkodással a közönséget azzal értesítem, hogy az elfogott kutyák a törvény rendelkezése szerint kiadhatók nem lévén a szájkosár nélkül szabadon járó kutyák kivétel nélkül elfogatni és gazdáik a törvény rendelkezése szerint kérdőre vonatni és büntetetté válnak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint I-ső foku állategészségügyi hatóságtól 1900. márcz 19.

Sarlot főkapitány.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére csöbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a legczélsebb és legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr. postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr. 208

Gyógyszertár a Nádorhoz,

Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármely folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbort rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. Serail-szappan egy drb. 30 kr. Serail-hőlgypor egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi Epszappan egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására ezrek mennek Karisbadba holott ezt a czélt itthon is elérhetik Rozsnyay M.

PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemetesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a Rozsnyay M.-féle

Chininezukorka és

Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pálya díjjal koszoruzott. Ertektelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a ROZSNYAY M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírosán Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

Vasaschinabora,

mely saját termésű mész és édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Nádor” gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.

Cs. és kir. udvari butorgyáros.



Cs. és kir. udvari butorgyáros.

LENGYEL LŐRINCZ

ARAD, Andrassy-tér 9. szám.

Folyton készletben tart nagy választékban, kizárólagosan saját műtermelben készült — kárptos és asztalos butorokat — a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden modern stylusban és anyagban. Mintakönyvekkel és tervezetekkel kívánatra díjtalanul és bérmentve szolgál

LENGYEL LŐRINCZ

cs. és kir. udvari butorgyáros — ARAD, Andrassy-tér 9. — (Volt casino-épület.)

4640—1899. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy arad-csanádi gazdasági takarékpénztár r. t. végrehajtónak, Borlea Todor világosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 400 frt tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a világosi kir. bíróóság területén lévő, Aradmegyében fekvő, a világosi 1237. sz. tjkvben A I. 1—5. sor sz. a felvett kert és 1 negyed külállományu föld mint ingatlanságra az árverést 1295 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi április hó 30-ik napján d. o. 10 óraker alóli telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 129 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1899. évi decz. hó 18. napján.

A világosi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Aknay Andor,
kir. jbiró.

1253

„Equitable“

egyesült államokbeli életbiztosító-társaság.

Alapított 1859-ben.

Budapest, 1900. február 12-én.

Kivonat az 1899. évi jelentésből.

Vagyon az 1899. év végén	Kor. 1.400.956.430
Felesleg az 1899. év végén	„ 305.587.385
Összbevétel az 1899. évben	„ 269.391.000
Kötvénybirtokosoknak kifizetett az 1899. évben	„ 120.537.705
Uj üzlet az 1899. évben	„ 1.016.509.160
Biztosítási állag az 1899. év végén	„ 5.272.082.110
Kötvénybirtokosoknak az intézet fennállása óta kifizetett	„ 1.615.953.650

„A biztosítást úgy az élet-, mint a járadék-biztosítás minden formájára a legelőnyösebb feltételek s legkedvezőbb feltételek mellett elfogad a magyarországi igazgatóság: Budapest, VI., Váci-körút 35. sz.

Tekintélyes képviselők az ország bármely részében alkalmaztatnak.

Csak 3 forint.

A legjobb és legczélsebb

Alkalmi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)



Alapítva 1879-ben.

Arcképek életnagyságban bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezesseg vállalatik. A fénykép sértetlen marad Karácsonyi ajándéknak szánt megrendelések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried

jutalomdíjazott műterme 43
Bécs, II., Praterstrasse 61.

Hirdetmény.

A gazdasági bank részvénytársaság felszámolás alatt a tornyai uton fekvő Krivabara dűlőbéli szőlőtelepre vonatkozólag Dr. Schusztter Henrik urral Aradon, 1896. évi április hó 15-én megkötött s az aradi m. kir. adóhivatalhoz 1896. évi A. s. k. 992. sz. alatt bemutatott szerződés alapján cselekvőleg és szenvedőleg megillető jogait és kötelezettségeit átruházás útján értékesíteni kívánja s ez okból azokat önkéntes nyilvános árverés alá bocsátja.

Az árverés 1900. évi április hó 21-ik napján d. u. 3 óraker Bonts Döme, aradi kir. közjegyző irodájában (Deák Ferencz-utca) fog megtartatni.

Árverelni szándékozők tartoznak 1000 korona bánatpénzt letéteményezni.

A legtöbbet ígérőnek az árverésen tett ajánlata reá nézve bánatpénze különbeni elvesztésének terhe alatt feltétlenül kötelező, míg árvereltető fentartja magának, hogy ezen ajánlat elfogadása vagy visszautasítása felett az 1900. évi április hó 23-ik napján megtartandó rendkívüli közgyűlés döntsön.

Az ajánlat visszautasítása esetében a bánatpénz azonnal visszaszolgáltatatik, elfogadás esetében a bánatpénzen felüli vételár a megállapítandó részletekben lesz lefizetendő.

Az átruházási szerződés költségeit, valamint a kirovandó kincstári illetéket egyedül a vevő tartozik viselni.

Az árverés tárgyát képező eredeti szerződés a délelőtti órákban Tedeschi Viktor urnál, a felszámoló bizottság elnökénél (Templom-utca, Minorita palota I. emelet) megtekinthető, a kinél egyszersmind bővebb felvilágosítások nyerhetők.

Kelt Aradon, 1900. évi márczius hó 29-én.

A gazdasági bank részvtárs. felszámolás alatt.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőmet és májfoltokat, egyttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marszky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbrós bőrvörösséget és mindennemű arcztilasztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, róza és crém színben 60 kr.

Hajós-féle **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és róza színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 liter 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriumában
ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

STERNW. A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női felöltők
 áruháza
 Aradon, Andrassy-tér.

BRASSAY TESTVÉREK

derékfűzők nagyraktára

ARADON, Forray-utca.

Ajánlják a tavaszi idényre

drill, áttört, battiszt, csipke, selyem, Masztik és Köper

— fűzőjeit. —

A raktár tulhalmozottsága folytán rövid fűzők félárban adatnak el.

A tavaszi és nyári idényre

megérkeztek a legújabb fűzőnek való szövetek, melynek szíves megtekintésére felhívjuk a nagyérdemű hölgyközönséget.

■ Fűzők javítását és tisztítását elvállaljuk. ■

Tisztelettel

BRASSAY TESTVÉREK.

Olcsó amortisationalis pénzkölcsönök.

A n. t. földbirtokosok és aradbélyvárosi háztulajdonosok figyelmébe ajánlom, miszerint általam a legmagasabb értékarányig nagyon előnyös feltételek mellett juthatnak

olcsó törlesztésen kölcsönhöz 15-50 évi amortisatióra.

Előre semmi díjat nem számítok, régebbi tartozásokat convertállok, u. sz. kívánatra a bekebelezés költségeit is előlegezem.

Midőn hivatkozom arra, hogy több év óta nagyon számos kölcsönvevőnek igényeit azoknak legnagyobb meglegedésére elégiteltem ki, kérem tisztelettel a n. t. földbirtokos és háztulajdonosokat, miszerint Önök maguk érdekében ügyeikkel teljes bizalommal forduljanak hozzám.

A kölcsönök 4%, 4½ és 5%-os kamatozásúak.

Daczára a jelenlegi rossz pénzügyi viszonyoknak, az általam eszközölt kölcsönök igen előnyösek.

SZÜCS F. VILMOS

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL KÖLCSON INTÉZETE
 ARADON, Fő-ut 5. szám, a Széchenyi malom átellenében.

Divat- és kelengye-áruház

DEUTSCH TESTVÉREK Arad.

Tavaszi ujdonságok!

Tavaszi ujdonságok!

Női ruha kelme. Divat és mosó selyem.

— Legújabb diszek és csipkék. —

Férfi ruha szövetek. ♣ ♣ Női-, leány- és gyermek felöltők.

Szőnyeg, függöny és takarók legnagyobb választékban érkeztek.

Deutsch Testvérek Arad.

Raktárak: Bécs, Temesvár, Karánsebes, Delta, Lugos, Fehértemplom.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házban)
 Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyazintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek méssben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfele szállíthatnak és a mi a festék szintisztatását illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyazintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldettk.